

Останній потяг Андрія Собковського

Цілий тиждень батьки не знали, що трапилось з їхнім сином

Господь Бог дарував йому гарну вроду і високий зріст, добре серце і невимовно жорстоке випробування долі. Бо у двадцять років залишитись без обох ніг – це страшно несправедливо. Тепер він уже не поганяє м'яча на футбольному полі, не «вжарить» польку в клубі, не збігає на ставках покупатися-порибалити, не піде з дідом Славиком по гриби... Багато-багато чого не зробить... А попереду в нього була замріяна радість життя, та однієї миті все обірвалося на живому. Свій останній рейс випускник Козятинського вищого професійного училища Андрій Собковський провів не наяву, а на війні. Провів у вічність, бо ніколи вже пасажирів потягів Київ-Ужгород, Київ-Херсон і Київ-Чернівці не зустрінуть в дорозі такого ввічливого провідника пасажирських вагонів.

8 стор.

Анна Лаврик – у спілці журналістів

Сталось те, що мало статися – відому волонтерку з міста Могилів-Подільський Анну Олексіївну Лаврик прийняли до когорти журналістів Вінниччини у лавах Національної спілки. Це – своєрідний підсумок творчої співпраці газети «Вінниччина» з активною дописувачкою. Починаючи з 4 січня 2023 року і до цього випуску, вона підготувала і надрукувала на її сторінках понад шістьдесят матеріалів на злободенну тему захисту України від російських окупантів.

Її публікації вирізняються високопатріотичним спрямуванням, оперативністю подачі, глибиною змісту і неупередженим поглядом на події. Свої розповіді вона доповнює власними світлинами з місць зустрічей з помічниками-волонтерами та воїнами на фронті. Як зазначив у рекомендації до вступу у спілку журналістів член НСЖУ, член НСПУ, заслужений вчитель України Микола Крижанівський, «Анна прийшла, а радше, ввірвалась в журналістику на хвилі волонтерського руху. Маючи чималий досвід по допомозі нашим бійцям, вона в повній силі висвітлює цю роботу на читачькій загал і відверто говорить про цю непросту діяльність активного прошарку суспільства. У її матеріалах можна знайти щирі слова вдячності як безпосередньо бійців, так і численних благодійників, з котрими працює відомий в Україні Могилів-Подільський волонтерський бойовий козацький екіпаж у складі Анни Лаврик, Володимира Пунька та Сергія Стангрита. Цілий рік з номера в номер «Вінниччина» друкує її «живі» матеріали з місця подій. Це говорить про дуже потрібний і реальний її внесок у літопис краю. Це – розповіді не про себе, а про тих людей, котрим потрібна допомога, котрі допомагають нашій українській армії...».

сприяв публікації в газеті 62-х моїх статей-звітів, а новим поштовок для подальшої активної роботи стало визнання на рівні спілки журналістів. Голова обласної організації Василь Миколайович Паламарчук вручив мені посвідчення членкині спілки і привітав зі вступом до неї. Я пережила в той момент неймовірні відчуття. Адже, розпочинаючи свою громадську діяльність, я ніколи не думала про це, а піклувалася лише про наших захисників, про те, як і чим їм допомогти, коли вони цього потребували.

Пишаюсь нашим аграрієм Дмитром Сагалатим

Вітання Збройним Силам України від ТОВ Урожай-С від очільника аграрного підприємства - Сагалатого Дмитра Васильовича!
Друзі, такі подарунки не вперше, це щоденна праця і допомога ЗСУ!
2022 рік - два вантажні автомобілі («Камаз» та «Газ-53»). Цьогоріч – два сучасні, гарно оснащені, «підігнані» під потреби військових, які вже працюють на ЗСУ!
Друзі, давайте не просто вітати картинками і піснями, а працювати щоденно, невпинно, хто як може і чим може допомагати безвідмовно разом до Перемоги!
Пишаюсь нашим аграрієм, справжнім патріотом, порядною і добросердною людиною Дмитром Сагалатим, його родиною і командою!
Вдячність і шана! Дякуємо захисникам і захисницям!

Людмила ЛІТВИНОВА
село Біляни, Чернівецька громада

Шановні наші читачі!

Продовжується передплата на 2024 рік. Передплатити «Вінниччину» можна за онлайн-передплатою, у будь-якому відділенні Укрпошти, у листоноші та в редакції газети

Вінниччина	1 міс.	3 міс.	6 міс.	12 міс.
Передплатний індекс 91672	63,00 грн	189,00 грн	378,00 грн	756,00 грн

3 питань реклами звертайтеся за телефоном 066-895-30-93

Віктор ЗЕЛЕНЮК

Знов у жалобі Брацлавська громада

«Навічно до лав Небесного війська доєднався Мельник Сергій Михайлович, 8 березня 1981 року народження, житель смт Брацлав», — повідомили на сторінці Тульчинської районної адміністрації.

Солдат Сергій Мельник служив у мінометному взводі роти оперативного призначення (на бронетранспортерах) батальйону оперативного призначення.

Наш земляк загинув 2 грудня 2023 року під час виконання бойового завдання в районі населеного пункту Вербове Запорізької області в результаті скидання з ворожого БПЛА осколкового боєприпасу.

«У цей важкий час Тульчинська районна військова адміністрація розділяє горе родини, приносимо щирі співчуття з приводу загибелі захисника. Нехай опіка Всевишнього

полегшить гіркоту втрати найдорожчої для вас людини, а слова підтримки допоможуть перенести родинне горе», — зазначили в Тульчинській РДА.

Назару Лютому було лише дев'ятнадцять

Жмеринська громада востаннє зустріла та назавжди попрощалась зі своїм славним сином-патріотом Назаром Лютим, який віддав життя за свободу, незалежність та територіальну цілісність України, майбутнє усіх українців.

Невимовний сум та безмежна скорбота наповнили цього дня усю громаду. На колінах вшанували 19-річного Героя та його подвиг вдячні земляки, встеляючи вулиці Жмеринки квітами.

Назар народився уже в незалежній Україні та, попри зовсім юний вік, у свої 18 років, розумів, що Перемога над ворогом залежить від кожного українця, тому в перші дні війни виявив бажання стати на захист рідної землі. Підписав контракт та став до лав десантно-штурмових військ ЗСУ.

Вольовий, цілеспрямований, працелюбний та завжди готовий прийти на допомогу і надати необхідну підтримку. Таким Назар був у мирному житті, таким знали його і побратими, з якими воював у складі 95-ї бригади ДШВ. В найгарячіших точках Донеччини та Луганщини він проявив себе як надійний товариш, який завжди підставить плече допомоги.

У 19-річного Назара Лютого попереду було ціле життя, але жорстокий та підступний ворог перервав всі мрії воїна, всі надії та спо-

дівання... Загинув наш земляк 31 липня на Луганщині внаслідок рашистського артобстрілу. Довгий час рідні та близькі вірили в диво, адже з кінця липня Назар вважався безвісти зниклим, але 24 листопада було офіційно встановлено загибель воїна. Поховали юного захисника Назара Лютого з військовими почесностями на Алеї Героїв у Жмеринці. Світлий спомин про Героя завжди житиме у серцях жителів Жмеринської громади, а його подвиг буде вписаний в історію нашої держави.

За інформацією Жмеринської міськради

Юний воїн, похований двічі...

У Жмеринці 4 грудня відбулось дозахоронення останків тіла загиблого Героя — старшого сержанта окремого загону спеціального призначення «Азов» Національної гвардії України Станіслава Джури-Соколовського.

Із перших днів широкомасштабного російського вторгнення він боронив Україну. Станіславу було лише 23 роки, коли він загинув у Маріуполі внаслідок ворожого мінометного обстрілу, зазнавши несутимних із життям поранень 9 квітня 2022 року.

«Немає більшої любові від любові того, хто віддає за ближніх своє життя. Ми мусимо пам'ятати та вшанувати подвиг кожного Героя, який на полі бою віддав своє життя за віру, народ і Батьківщину», — зазначив священник Сергій Мельник під час зібрання на Алеї

Героїв, де жмеринчани і побратими зібрались, аби вшанувати пам'ять воїна Станіслава Джури-Соколовського.

У жалобі – небо і земля...

П'яте грудня назавжди буде вкарбоване у літопис історії сіл Тростянець і Гонорівки як жалобна дата, як символ мужності і відваги. Навіть сонце цього дня сходило в обрамленні чорних хмар, в жалобі за невідворотною втраченою.

Село сколихнуло ця страшна звістка — сьогодні проведжатимуть в останню дорогу односельчанина Віталія Романюка, 1976 р.н., командира стрілецького взводу, котрий загинув на Донеччині, захищаючи честь і незалежність рідної землі.

Це загострене почуття честі, справедливості, мабуть, передалось Віталію на генному рівні. Адже його дідусь по материнській лінії

стричку, батьки ж обоє на роботах. От і довелося забавляти малу.

Тепер молодша сестра Маруся гіркими сльозами поливала домовину із тілом брата. Це тільки інколи здається, що рідні нам не болять повсякчас. Болять. І це може відчутти той, хто їх втрачав... Відкриваючи жальобний мітинг, сільський староста Сергій Бойко сказав, що сьогодні Віталій Дмитрович Романюк повернувся у рідне село назавжди. Повернувся справжнім Героєм.

Із сльозами на очах висловив сердечні, щирі співчуття рідним, близьким, всім односельцям від себе особисто і міської влади Ямпільської міської голова Сергій Іванович Гаджук.

старший лейтенант Масний пройшов дорогами Другої світової, повернувся осколками і ранами мічений та продовжував працювати, а не відпочивати на пенсії, бути потрібним і своїй родині, і сільській громаді.

Віталій теж ніколи не шукав легких доріг у житті. Був хлопець як хлопець — ганяв м'яча, допомагав батькам по господарству, вчився посередньо, але був ввічливий, відповідальний.

Ніколи не відводив погляду, про що б його не запитали. Якось вчителька пожурила, що пропустив цілий день заняття. Він подивився у вічі Ользі Іванівні і, трохи ніяковіючи, розповів, що мама залишила на нього маленьку се-

пільський міський голова Сергій Іванович Гаджук.

Про патріотизм, мужність наших воїнів, серед яких був і старший сержант Віталій Романюк, говорив начальник Ямпільського відділення Могилів-Подільського райвійськкомату Віктор Анатолійович Понкрашов.

«Я єсть народ, якого правди сила ніким звойована ще не була», — звернувся до учасників мітингу майор ЗСУ Микола Іванович Бадюк, який сам щойно повернувся із районів бойових дій, а з Тростянецькою громадою його пов'язують чимало літ активної співпраці на керівних посадах різного рівня.

Згадувати щодень у щирій мо-

литві наших воїнів — і живих, і полеглих, і тих, хто в статусі зниклих безвісти, закликав настоятель Тростянецького Свято-Покровського храму отець Віталій.

Завершився мітинг, і жалобна процесія рушила до сільського кладовища, де знайшли свій одвічний спочинок батьки Віталія — Дмитро і Надія.

Краяли серця звуки оркестру, і враз до цієї жалобної симфонії долучився гелгіт гусей. Ключ із 12 птахів летів із заходу, десь із Хмельниччини — малої батьківщини Дмитра — Віталієвого батька.

Старі люди помітили це як добрий знак, що батьки вже зустріли душу сина — і оплакали, і прихистили.

Душу, на яку за останніх два роки випало стільки випробувань, що вистачило б на сотні людських життів.

Свого часу поет Борис Олійник устами Всеблагого сказав про покоління Віталієвого діда: «Ти відчини йому ворота, Петре! І спрагло до раю запроси. Він на землі зазнав такого пекла, що я його простив на всі часи...»

А тепер уже і про онука — вірного сина своєї землі.

Раїса НИКОНОВА,
кор. журналу «Соціальний захист»

Ямпільська громада

Вінниця прощалася з Героями

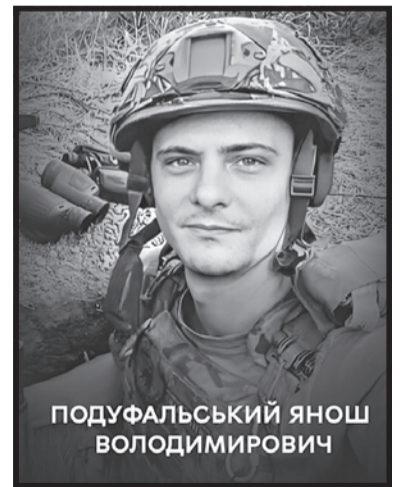
У Вінницькій громаді 9 грудня проводжали в останню путь двох героїчних захисників: Руслана Лемпільського та Яноша Подуфальського. Про це повідомила Вінницька міська рада.

Захисник «Азовстали» Руслан Андрійович Лемпільський народився 25 вересня 1982 р. у Вінниці. Навчався у школі №10, вступив до Вищого професійного училища №4, отримав диплом бухгалтера. Після служби в армії повернувся до навчання, вступив до технікуму харчових технологій, став юристом.

У 2015 р. Руслан Лемпільський добровільно вступив до лав полку «Азов». Брав участь у багатьох боях на Донеччині та Луганщині, зокрема й на Світлодарській дузі.

Отримав звання штаб-сержанта 3-ї окремої штурмової бригади спеціального призначення полку «Азов». На початку повномасштабного вторгнення захищав Маріуполь. Загинув під час оборони «Азовстали». Без батька залишились двоє неповнолітніх дітей.

Посмертно нагороджений ор-

деном «За мужність» III ступеня — за особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі, зразкове виконання службового обов'язку...

Навіки 28-річним залишиться захисник України Янош Володимирович Подуфальський. Він теж вінничанин, випускник школи №14. У 2022 році пішов на

фронт. Рік мужньо боронив Україну від окупантів, проте життя захисника обірвалося 4 грудня 2023 року.

Янош Подуфальський загинув у Краматорському районі Донецької області. Йому було лише 28 років.

Обох воїнів поховано на Алеї Слави Сабарівського кладовища.

Вічна пам'ять Героям! Щирі співчуття їхнім рідним і близьким.

В Оратівській громаді з 26 старостинських округів залишили... шість

Останнім часом побільшало звертань до корпункту і редакції «Вінниччина» з центру і сіл цієї громади. Усяких звертань...

Для початку зауважимо, що вона складає практично весь колишній Оратівський район, за винятком двох сіл однієї найвіддаленішої сільради. Тобто - Очиткова і Люлинець, які ще під час першого добровільного об'єднання громад опинились у Росошанській ОТГ колишнього Липовецького району, а потім уже разом з нею — у Липовецькій територіальній громаді.

Що ж стосується Оратівського району, то там свого часу перестарались з відновленням сільрад. Ось і вийшло, що разом з тритисячним за кількістю населення центром Оратовом у 26-и старостинських округах нараховувалось за крайніми підрахунками менше 19 тисяч населення. Небагато, скажемо прямо.

Колишня очільниця селищної ради Галина Лошак не упустила нагоди, висловлюючись ворожою мовою, «за казюний шот» задобрити сільських старост, серед яких вистачало «підсобників» її перемоги на виборах. Розрахунок був простим: такі в разі стимулювання — і в майбутньому «рватимуть посторонки» за її кандидатуру.

Що не так робила Г. Лошак на своїй посаді, «Вінниччина» розповідала неодноразово. Численні проколи й різкий поділ жителів громади на «своїх» і «чужих» привели до того, що депутати рішенням сесії наприкінці цього року червня позбавили її крісла. Згідно з

чинним законодавством обов'язки селищного голови почала виконувати секретар Леся Ларіонова. Ясна річ, цей факт теж був сприйнятий оратівчанами без особливого захоплення, бо її чоловік підозрюється в отриманні хабаря. Не додавало прихильності людей і те, що жінка активно відвідувала церкву фактично московську, ціну якій в Україні більшість наших громадян уже знає. Втім, поступово згадане вище бурхливе розтринькування грошей почали пригальмовувати, старости вже отримували платню скромнішу, тим паче за умов війни з кожним прожитим місяцем коштів у бюджеті ставало менше, що вимагало пошуків кардинальних змін.

Вирішили в громаді ліквідувати два десятки наявних старостинських округів, залишити всього шість і до кожного з них приєднати решту навколишніх сіл. У результаті місцевими «міністолицями» стали: Скоморошки, Новожитів, Рожична, Балабанівка, Оратів (станція), Чагів. А в тих двадцяти селах вводять посади головних спеціалістів з іменними печатками, але скромнішими зарплатами, ніж у старост. Що стосувалось фактично технічних посад діловодів, то вони також скорочувались. У залежності від ситуації в кожному конкретному випадку на нові посади підбирали людей переважно або з вчорашніх старост, або з діловодів. Аналіз показав, що до того ці дві людини в невеликому селі не завжди мали що робити, або не мали засобів для виконання невідкладних

завдань, перетворившись у своєрідних «жебраків» по місцевих сільгоспформуваннях.

Крім того, тепер уводиться по селах посада працівника з благоустрою, яка раніше була далеко не скрізь, та й то здебільшого тимчасово. Тобто нинішній староста може вже одночасно зібрати всіх підпорядкованих собі цих працівників і виконувати ширший обсяг важливіших робіт. Таким чином, зменшується число керівників, приєднується кількість людей, які зайняті конкретною роботою і відчутно зменшується навантаження на зарплатну відомість.

Тепер появиться можливість більше допомагати ЗСУ, бо обстановка у світі вже така, що без цього нам не здолати окупантів. Тому оратівські депутати вивчають можливість реалізувати це в рамках чинного законодавства і зробити все, аби жодна гривня не потрапила до рук шахраїв, яких вистачає у нас повсюди.

Здавалося б, треба аплодувати оратівчанам, вивчати й поширювати їхній досвід. Але в нас ніяк не можуть без ложки, а то й цілої банки дьогтю...

Якщо висловити свою суб'єктивну думку про вітчизняне законодавство, за яким у разі відсутності селищного голови його обов'язки виконує секретар, то це дещо дивно. Бо навіть справна у веденні діловодства людина може бути далекою від адміністрування, зовсім без досвіду керування на такому рівні. Подібна ситуація виникла і в Оратові.

Оскільки Леся Ларіонова вперше обрана на посаду секретаря й на неї звалилося забагато обов'язків, депутати нинішньої більшості вирішили ввести посаду першого заступника селищного голови. Кого на неї рекомендувати? Незадовго перед тим досягнув пенсійного віку і звільнився із ЗСУ багаторічний попередник Г. Лошак на посаді селищного голови Ігор Барський. Саме йому й доручили цю посаду.

Одним з важливих завдань на той час був, наприклад, ремонт і введення котельні райлікарні. Чомусь Ігор Іванович з цим якимось загадково затягнув. Були й інші «пробуксовування» в роботі. Зате коли поцікавились зарплатою — ого-го-го! Це той випадок, коли чужі гроші все-таки варто рахувати, бо війна в країні! А чому журналісти мають моральне право це робити, трішечки нижче.

Крім окладу й обов'язкових нарахувань за ранг і за вислугу, в нинішніх найвищих посадовців громади зазначена надбавка за виконання особливо важливої роботи, яка часом наближається до 10 тисяч гривень. А тепер порівняймо: наприклад, після так званого роздержавлення преси і з початком війни лише ця одна, «особливо важлива», надбавка перевищує заробіток більшості газетярів України! Але й на цьому «законне обдарування» оратівських чиновників не завершується. Спершу по 50 відсотків посадового окладу премія, а наступного місяця — усі 100 відсотків! Вже й нарахували чоловікові за вересень загалом аж 40 тисяч гривень.

Люди добрі, що ви робите? Чи заради такого вашого розкошування звільняли ту ж Г. Лошак? Чи заради цього ж стільки людей позбавляли премій, а потім скоротили й залишили без роботи? Навряд чи може слугувати оправданням те, що іноді в Г. Лошак траплялися суми і вдвічі з лишком вищі. Й оправдання «ми все-таки менше хапаємо, ніж попередники», тут аж ніяк не підійде. Чи ви поспішаєте запакувати кишені, поки депутати селищної ради не зробили з вами так, як пів року тому вчинили з попередницею — потурили з посади? Не зробите висновків — всі шанси податися слідом, бо є на перспективу для висвітлення й інші негарні факти, які ще потребують перевірки. Всього свій час.

А поки що ще одна дивина. Л. Ларіонова раптом відмовилась затверджувати на посаду головного спеціаліста в Скалі людину, яка працювала тут сільським старостою, впродовж багатьох років, причепурилася рідне село. Але в. о. голови захотіла влаштувати тут свою товаришку по партії «Батьківщина» із сусіднього села, що викликало неабияке обурення селян. Жителі Скали, звертаючись до корпункту «Вінниччина», нагадують, що саме партійні підходи багато бід уже наробили в нашій історії, то навіщо й надалі в цьому ж дусі колотити селом? Звісно, є в учорашньої старостики і свої опоненти, але в кого із сільських керівників їх немає?

Отже, в розколотій ментально надвоє Оратівській територіальній громаді належить ще шукати й шукати коріння численних конфліктів та викорчувувати їх, незалежно з якого боку вони підживлювалися б. Тема надзвичайно болюча, й до неї на сторінках «Вінниччина» не послаблюватимемо увагу.

Микола КАВУН

Село Лозова освітлено вуличними ліхтарями

Відтепер у темну пору доби село Лозова Шаргородської територіальної громади освітлюватиметься. Про це повідомив у соцмережі міський голова Володимир Барецький.

Вздовж центральної вулиці села Лозова протяжністю 2,7 км встановлено 39 вуличних LED-ліхтарів. Перевагу надано сучасним технологіям. Це означає, що освітлення в населеному пункті буде не тільки якісним, а й енергозберігаючим. Світло в нічний час дасть можливість подбати про безпеку для життя й здоров'я лозівчан, а також полегшить рух транспорту.

Зараз відповідно до потреб в окремих селах Шаргородської ТГ ремонтуємо чи частково відновлюємо дорожнє покриття, налаштовуємо водопостачання, встановлюємо освітлення тощо. У сьогоднішніх реаліях це дається нелегко. Звичайно, там, де є дієві господарники та ініціатива людей, завдяки нашим спільним зусиллям вдається зробити більше. Так було і в Лозовій.

До важливої справи щодо забезпечення мешканців села якісним вуличним освітленням долучились

місцеві меценати: ФГ «Хлібороб», ТОВ «Лозова Агропрогрес», ФГ «Врожайне», ПП «Петамил», ФГ «ДІМ», ФГ «Урожай», ФГ «Лозова-Агро», Олександр Шевчук, Віктор Бак, Володимир Бажан, Василь Корпалюк та інші.

Спільна робота, як завжди, дала гарний результат — ще в одному маленькому селі Шаргородщини стане світліше.

Найближчим часом така робота проводитиметься в селі Теклівка.

P.S. Таке повідомлення не може залишитись непоміченим. Приємно, що люди гуртуються і, як можуть, разом вирішують соціальні проблеми. Та на противагу їм є населені пункти, де з великими потугами ще до війни провели лінії освітлення вулиць, але вони не використовуються за призначенням. Спочатку керівники громад говорили про світломаскування, а тепер — списують на економію коштів. Хоча у містах і великих селищах на вулицях ліхтарні лінії працюють.

Отак і живемо в умовах війни. Воно наче якось світлішає на душі, коли ліхтарі пробивають темні ночі.

Віктор ЗЕЛЕНЮК

Поремонтували і розширили дороги

Комунальники Крижопільської територіальної громади продемонстрували свої можливості та вміння без зайвих витрат, залучаючи оновлену дорожню техніку, виконувати роботи з поточного ямкового ремонту дорожнього покриття комунальних доріг селища Крижопіль та сіл громади.

Так, завдяки рішенням депутатів Крижопільської селищної ради, які додатково виділили кошти для виконання Програми ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування державного, місцевого значення і доріг комунальної форми власності Крижопільської територіальної громади, в останні погодні осінні дні працівникам Комунального підприємства «Крижопільблагоустрій» вдалося здійснити ямковий ремонт

дорожнього покриття вулиць Малишка, Вишеньська, Поштова, Андрія М'ястківського, Степана Руданського, Чорновола, також укріплення узбіччя на вул. Чабанюка, досить якісно виконати профілювання з розширенням дорожнього полотна на вул. Південній, підсіпання та профілювання доріг у селі Голубече.

«Дякуємо учасникам робіт, а саме: працівникам КП «Крижопільблагоустрій», ТОВ «Сокіл», ТОВ СКХ «Вінницька промислова група» та МКСП «Шляхбуд» (надали благодійну допомогу — 55 тонн щебеню), які, незважаючи на зниження температури повітря, успішно виконали всі позапланові роботи», — зазначили на офіційній сторінці Крижопільської селищної ради.

У кожного з нас своя важлива місія

Цьогоріч святий Миколай в Україну завітав раніше. І у зв'язку з цією чудодійною подією учні та педагогічний колектив ліцею №3 міста Могилева-Подільського на чолі з директором Оленою Гейко та заступником директора з виховної роботи Ліаною Жарською створили невеличку атмосферу свята, але з конкретною ціллю порадувати наших захисників. Був запрошений наш волонтерський бойовий козацький екіпаж на цей шкільний захід. Все дійство відбувалося в одному класі, аби не привертати надмірну увагу. Адже ми усі розуміємо, що воєнний час і з метою безпеки скупчення людей в одному місці наразі не варто робити. Бо можемо поплатитися дуже сильно. А ми маємо берегтися. Але й свято у діточок не хочеться відбирати, тим паче, що кожен бажає, щоб настала швидше наша перемога над ворогом. І для цього старанно докладають своїх зусиль.

У школі була зроблена скринька під назвою «Волонтери святого Миколая (для ЗСУ)». І всі бажаючі могли в неї вкинути свій донат. Таким чином було зібрано 15200 грн. «На ці кошти, — вчителі сказали, — можемо придбати на наш розсуд те,

що необхідно для наших воїнів». А потреб, як ми знаємо, завжди багато, і їх закрити потрібно спільними зусиллями — і помічників і волонтерів, тобто хто чим може. Хто має можливість донатити на українську армію, а хто може доставити в «гарячі» точки все, що замовлено бійцями. У кожного з нас своя важлива місія, яка однозначно призведе до нашої перемоги.

Дітки дуже файно виступили, і по їхніх оценках було видно, що хочуть, як і дорослі, перемоги і миру. І ті дітки, у кого батьки або брати на війні, мріють, щоб вони якнайшвидше повернулися додому живими та неушкодженими. Почуття переповнювали і душу, і серце після почутого, побаченого і зробленого нашими українськими дітьми. Дух спирає від відчуття гордості та поваги за наших дітей. Які зростають патріоти! Які мудрі не по роках діти! Війна, на жаль, робить дуже швидко малих дорослими. Вони б мали ще у ляльки гратися, а тут думки про те, як врятувати захисників і як допомогти воїнам повернутися вцілілими з фронту додому. Захопленню нашим підростаючим поколінням немає меж. Дітки — це май-

бутнє України, а ми спостерігаємо, що це майбутнє здійснить все, щоб Україна ними пишалася.

Сльози на очах виступають у нас, коли знаємо, що в чийсь родину війна принесла горе. Це непоправна втрата, яку ніким ніколи не замінити. Знаємо сім'ї, в яких був єдиний син і більше дітей немає, то клубок у горлі стає від цього... Бо ти не знаєш, як допомогти цій родині і як підтримати в таку важку мить. Нам своїх українців шкода так, що словами не передати. Аби була можливість у нас закрити небо і кожного воїна, то ми би це зробили залюбки. І війну б давно завершили, щоб невинні діти не проливали свою кров.

Це потрібно бути Янголами з крилами, щоб всі крила розправити і злетіти над країною та закрити все собою. Як це вчинити? Як? Отож ми живемо не в казці, де добро перемагає зло легко, а в реальному житті, де зло зупинити надзвичайно складно. Зло — це росія. Проте ми боїмося і не здаємося! Бо правда на нашому боці. З нами Бог і з нами ЗСУ! А це означає, що ми переможемо! Ми в це віримо і продовжуємо творити благи справи разом із нашими помічниками,

а в даному випадку — це ліцей №3 міста Могилева-Подільського. Приємно мати справу з чуйними, добрими, розумними, милосердними та патріотично налаштованими працівниками та учнями ліцею №3.

Зібрані кошти вчителі передали нашому волонтерському екіпажу і в День української хустки вручили нам. А також передали смаколики, закутані в квітчасту хустину для наших захисників на фронт. Це символічно, бо хустка є оберегом і вона є невід'ємною частиною української культурної спадщини. Ми шануємо традиції наших пращурів і пишаємося тим, що ми українці. Наша нація сильна і непереможна. Тим більше діти нас на своєму дитячому рівні підтримують. А заради дітей ми і в вогонь, і у воду, аби лише їм не довелося воювати і захищати Україну. Достатньо того, що на нашій долі випала ця клята війна! Тільки вона зачіпає усіх... На жаль... І діточок також.

Ми та захисники безмежно вдячні за суттєву помічництво педколективу й учням ліцею №3 м. Могилева-Подільського. Тримаймо стрій разом! Це врятує наших військових на передовій, і ми це знаємо

на особистому досвіді, як ніхто інший!

Користуючись нагодою, наш волонтерський бойовий козацький екіпаж і всі, хто знайомий з нашим колегою-волонтером Володимиром Пуньком, то ми всією командою щиро вітаємо його з народженням онучки, яка з'явилася на світ 10 грудня 2023 року. У воєнний час дати життя новій україночці, запалити на небі ще одну яскраву зірку — це знак того, що ми відродимося і ми переможемо ворога, що наших людей не залякати, не зламати і не знищити. Наші українські жінки найкращі, тому що розуміють, що потрібно поповнювати генофонд країни тепер, а не відкладати на

потім. Бо потім може і не настати... Бажаємо новонародженій україночці і її батькам Наталії та Віталію Руренкам здоров'я, щастя і нашої спільної перемоги. «П'ятизірковий» дідусь та всі помічники саме працюють у напрямку наближення нашої перемоги. Переможемо!

Наша броня — це донати від наших благодійників. Наша зброя — це кожна ваша гривня! Разом ми сила! З Україною у наших патріотичних серцях!

З повагою і вірою в нашу перемогу, ваші військові волонтери Анна ЛАВРИК, Володимир ПУНЬКО, Сергій СТАНГРІТ
м. Могилів-Подільський

День чудес «Карамельної банди»

Минулої неділі першою до нас завітала неймовірна, незламна мама нашого небесного Героя Наталія Ліпей. Про цю приємну і доброзичливу жінку я можу говорити годинами і тільки хороше! Пані Наталія, як завжди, завітала не з порожніми руками, а з донатом! В свою чергу ми передали брелок-вишиванку від сімейної майстерні «Патріотичні брелочки».

Вишиванка — це наш національний оберіг! Нехай він оберігає Вас від всіх бід, а Ваш рідний Янгол посміхається з хмаринки! Також нашими почесними гостями були незламні захисники, яким діти збирали гроші на авто і дрон: В'ячеслав Німой, Сергій Шук та Дмитро Пантелейчук. Дякую вам, що ви знайшли час і підтримали нас! Діти не завжди проявляють свої емоції, але вони цінують вашу увагу! Дякую за смачну каву — ви зіграли нас не тільки обіймами! Дякую за цукерки для мене і дітей! Радості просто через край! Також кожен захисник отримав оберіг-вишиванку! Дякую Вікусі, донечці Славіка, яка разом із «солідними дітками» збирала гроші! Люблю тебе!

Окремо хочу подякувати своїм колегам Юлії Алерчиківій, Світлані Дрозд і Вадиму Степанову.

Ви не уявляєте, як це цінно!!! Як приємно казати команді: «А це мої колеги!». Обіймаю вас! Ви просто нереально крутезні!!!

Дякую Тетяні Андрущук, яка приємно здивувала знайомством зі своєю мамою! Дуже приємно! Ну і на завершення дня «вау», зустріч з неймовірною Ясею! Міцні обійми і щира радість! Дякую, що ти завжди підтримуєш! Радію, що нарешті обійняла!

Дякую тим, хто підходить і казав: «Я знаю, на що збір, я читав(ла)». Дякую тим, хто не проходив повз, а долучався до збору. Декого дивує, чому ми відкриваємо скриньку і дістаємо гроші?

По-перше, ми даємо решту! Тому що кожен товар має свою ціну і ми завжди віддаємо решту, інше питання, що не всі її забирають. По-друге, ми міняємо гроші на купюри більшого номіналу, щоб потім не стояти довго біля терміналу.

По-третє, все, що їдять наші діти і ми, ми так само купляємо! І по тих самих цінах!

Ще раз дякую кожному, хто завжди підтримує і не проходить повз! Це дійсно необхідно! Хлопці цінують це, повірте!

Анна КАРАМЕЛЬКА
м. Жмеринка

Марафон добрих справ

ДПТНЗ «Вінницьке вище професійне училище сфери послуг» з початку війни започаткувало «Волонтерський марафон добрих справ»!

З березня 2022 року співробітники та учні навчального закладу активно допомагають фронту та нашим захисникам

Автослюсарі, кухарі-кондитери, кравці-закрійники та всі педагоги об'єднані заради перемоги і продовжують працювати.

В рамках марафону в закладі проводяться такі акції: «Дякуємо за захист», «Щедрий вівторок», «Повертайтеся живими!», «Великодній кошик», «Вірю в ЗСУ», «Подаруй воїнам світло», «Ворогам кришка» «Консервативна Вінниця», «Лист воїну». Пелли маскувальні сітки, автослюсарі виготовляли протиавтомобільні іжаки.

Щочетверга кухарі випікають хліб та солодощі для воїнів ЗСУ та поранених, що перебувають наразі у Вінницькому шпиталі.

Кравці-закрійники ініціювали пошиття необхідних для захисників речей. Всі, хто вмів хоч трохи шити, сіли за машинки. Починали з балаклав,

сумок, футболок. За півтора року пошито:

- 200 балаклав;
- 100 сумок;
- 1000 футболок, трикотажних з довгими та короткими рукавами, а також теплих зимових;
- нижню білизну - понад 700 трусів;
- 200 шкарпеток.

Перукарі училища постійно обслуговують військовослужбовців, що перебувають на лікуванні у військово-медицинському шпиталі.

Загальними зусиллями викладацького та учнівського складу збирали кошти на необхідну допомогу:

25 тис. грн зібрані та витратили на ремонт автомобілів для воїнів;

10 тис. грн перерахували на БФ «Подільська громада», який займається волонтерською діяльністю;

До Нового року Вінницьке вище професійне училище сфери послуг готує гостинці для 95-ї окремої десантно-штурмової бригади.

В закладі є гарна традиція — проводити майстер-класи з виготовлення оберегів — сердечка та ангелочки для військових.

Ці обереги прикріплюють до пакетів з одягом, який передають на фронт. В знак вдячності захисники діляться своїми світлинами з виготовленими оберегами.

З молитвою та любов'ю колектив та учні училища печуть, шиють та виготовляють вироби для наших захисників. Аби тепло сердечко зігрівало їх через рукотворні вироби.

Віримо в ЗСУ. Наближаймо перемогу разом!

Майбутнє громади творитиме молодь

У Козятинській міській раді з нагоди Дня місцевого самоврядування відбулася зустріч із лідерами шкільного самоврядування. З молоддю працювали голова громади Тетяна Ермолаєва, секретар міської ради Ірина Репало, фахівці головних структур виконавчих органів, представники громадських організацій. Метою зустрічі було ознайомлення молоді з принципами роботи місцевого самоврядування та залучення до активної участі у житті громади.

Спочатку учасники отримали теоретичні знання про структуру, повноваження та обов'язки місцевої влади, основні функції, стратегію розвитку. Дізналися, як обираються депутати та секретар міської ради, як відбувається сесія, головування тощо.

Після теоретичної частини старшокласники були розділені на чотири групи, кожна з яких отримала цікаве завдання: створити власну

уявну громаду, враховуючи її розташування, особливості території та кількості населення.

Діти з ентузіазмом взялися за роботу. Вони дискутували, якою буде їхня громада, які будуть її основні проблеми та пріоритети розвитку...

Після обговорення проєктів була організована екскурсія міською радою, де учні могли відчувати себе в ролі міського голови, посадових осіб та керівників.

«Вважаю, що такі зустрічі з молоддю є важливими для розвитку місцевого самоврядування. Вони допомагають молодому поколінню краще зрозуміти, як працює місцева влада і як вони можуть брати участь у її діяльності. Упевнена, що ці діти в майбутньому стануть активними громадянами та будуть брати участь у розвитку своєї громади. Дякую молоді за енергію, зацікавленість та щирість», — зазначила Тетяна Ермолаєва.

Три проєкти громадських організацій буде підтримано з міського бюджету

Афганістані м. Хмільника та Хмільницького району, сума фінансової підтримки — 70 тисяч 800 гривень.

Третє місце в рейтингу посіла Хмільницька міська організація ветеранів України (204 бали), сума фінансової підтримки становитиме 100 тис. 800 гривень.

Отже, комісія запропонувала організатору конкурсного відбору — виконавчому комітету Хмільницької міської ради — укласти зі згаданими громадськими організаціями угоди про співпрацю на 2024 рік.

Фото Хмільницької міської ради

У Хмільницькій міській раді відбувся завершальний етап конкурсу з відбору програм інституцій громадянського суспільства і соціального спрямування, для виконання яких у 2024 р. надаватиметься фінансова підтримка з бюджету Хмільницької міської територіальної громади.

За підсумками відкритого захисту проєктів перше місце (з результатом 295 балів) посіла Спілка учасників АТО м. Хмільника та Хмільницького району, сума фінансової підтримки для поданого нею проєкту становить 308 тисяч 400 гривень.

Друге місце (з результатом 236 балів) — у Спілки ветеранів війни в

У Вінниці голів ОСББ попросили сприяти мобілізації

Голів Організації співвласників багатоквартирних будинків у Вінниці просять активно сприяти врученню повісток військовозобов'язаним і їхньому прибуттю за викликом до ТЦК та СП. Про це повідомив відділ з розвитку ОСББ Вінницької міськради.

Відповідний лист надійшов від міськвиконкому, в ньому заступник Вінницького міського голови Сергій Тимошук звернувся до голів правлінь ОСББ з проханням щодо всебічного сприяння працівникам ТЦК та СП у вручнні повісток військовозобов'язаним та їх прибутті за викликом.

Такого сприяння від ОСББ очікують, посилаючись на закони «Про військовий обов'язок і військову службу», зміни до Положення про підготовку та проведення призову, затверджений Кабміном Порядок організації та ведення військового обліку і на нещодавній (від 16.11.2023) наказ начальника Вінницького об'єднаного міського територіального центру комплектування та соціальної підтримки. Також ЗМІ повідомили, що схожі рекомендаційні листи від влади отримали голови ОСББ в інших українських містах.

Енергонезалежний ЦНАП обладнали у Війтiвецькій громаді

Центр надання адміністративних послуг у селі Качанівка Війтiвецької ТГ обладнано сонячними панелями, завдяки цьому ЦНАП зможе працювати незалежно від ситуації в загальній енергосистемі України. Як розповіла голова Війтiвецької сільської ради Станіслава Ядвіжина, проєкт енергонезалежності адміністративної будівлі Центру надання адмінпослуг допомогли втілити партнери зі швейцарсько-української Програми EGAP, що виконується Фондом «Східна Європа».

Головним пріоритетом для нашої громади, як і для більшості громад сьогодні, є забезпечення Збройних Сил України усім необхідним. Витратити великі кошти на

розвиток громади немає можливості. Незважаючи на те, що ворог нищить нашу інфраструктуру, намагається посягти паніку, залишити нас без води, світла, опалення, громада має жити і змусити себе захистити, тому шукаємо різні шляхи для забезпечення життєдіяльності й розвитку громади. Одним із таких шляхів є реалізація цього проєкту за коштів Євросоюзу, — зазначила Станіслава Ядвіжина, висловивши вдяч-

ність іноземним партнерам і всім, хто долучився до цієї важливої справи.

Подяка за милосердя

З нагоди Дня місцевого самоврядування та Міжнародного дня волонтера у м. Липовець відбулось урочисте вручення подяк, святковий виступ творчого колективу та юних талантів.

Подяку від імені громади Липовецький міський голова Віктор Бичков вручив, зокрема, директору Благодійного фонду «Карітас Вінниця» отцеві Василю Комарницькому — настоятелю місцевої парафії УГКЦ та активному волонтеру.

Як зазначили у міськраді, відзнака вручена за вагому і систематичну соціальну діяльність очолюваного ним БФ «Карітас Вінниця» («Caritas» у перекладі з латини означає милосердя), підтримку громади, вагомий внесок у волонтерську діяльність та активну громадську позицію.

Вірш поета й агронома запав у серця українців

У ньому йдеться про те, що Господь під час цієї війни перебуває на боці України і допомагає тим, хто на фронті й у тилу захищає, рятує, лікує, годує... У першій строфі постає сильний художній образ: Бог одягає камуфляж і разом із українськими воїнами спинає смертельну рашистську навалу...

Поетичний текст нашого земляка знайшов відгук у серцях українців, його почали поширювати в соцмережах, виконувати у відеороликах, у навчальних закладах, на благодійних концертах. А згодом ці слова було покладено на музику, з'явилась хороша пісня, яку виконує гурт «Вертеп» із міста Дніпро — музичний колектив, який волонтерить і регулярно виступає перед бійцями на передовій.

*Сьогодні Бог носить «пксель»,
Щоранку шнурює берці
І ходить поперед війська,
Спинає навалу смерті.
Сьогодні Бог у халаті,
Зі скальпелем, посивілий,
Виймає з-під серця солдата
Залізо осатаніле.
Сьогодні Бог носить «кігті»
І тягне дріт електричний,
Аби навчалися діти,
До радостей світу звичні.
Сьогодні Бог у халаті,
Хлібину до печі садить,
Вселяє в серця надію,
Втішає, голубить, радить...
Дарма в кремлі галатини
На нього, лукаві, кивають:
Сьогодні Бог в Україні.
Дітей Своїх захищає...*

«Вже рік, рік (!!!) як ми шукаємо автора вірша «Сьогодні Бог носить пксель», який гуляє просторами фейсбука. І ім'я автора відоме — Василь Задорожний, але хто ця людина є? Не втримались — написали пісню, і вже вона в студії горяченська, вже «стоп'ятсот» разів її на фронті заспівали Нашим, вже ж і на концерті її презентували... Сподіваємось на силу фейсбука, і що зможемо

Невдовзі музиканти повідомили, що автора вдалося знайти та отримати від нього схвальний відгук на пісню. Хто ж цей загадковий поет? Василь Костянтинович Задорожний — письменник і «за сумісництвом» агроном із селища Дашів, що на Вінниччині.

Народився він 17 червня 1977 р. в Дашеві. Цікаво, що двоюрідний прадід пана Василя по матері Дмитро Прилюк (1918-1987) був журналістом і письменником, професором Київського державного університету, деканом факультету журналістики...

Батько Костянтин Васильович Задорожний теж писав вірші, гарно грав на баяні.

— Він дуже любив як мережати рядками папір, так і мережати ря-

*Ні Архімед, ні Галілей,
Повір, не бачили такого.
Дали нам Волю... так, нічого.
Всяк думає: житимем*

*не вбого...
А Воля — драла від людей.
Вже не парламент, а базар —
Горла безладно в мікрофони,
І недопеченим законом
Розпалює горнило чвар.
До толку люд не доведуть:
Товчуть, як звики, в ступі воду,
І не питаються броду,
На інші береги бредуть.
...Немов оновлена земля...
Та достобіса супостатів,
А гине син і гине мати
Від справ хохла і москаля.*

У 1998 р. Василь Задорожний закінчив із відзнакою Іллінецький аграрний технікум, здобув-

ла інженером на заводі «Кримський титан», видала кілька своїх збірок. І мою видавала власним коштом, тобто виступила і меценаткою, і редакторкою. Дуже багато дорадила, гарненько допомогла привести мої поетичні «дерева і кущі» в більш боже-ський вигляд, щоб не були такі кострубаті. Брала до рук «секатор, не сокиру», як написав я в тому ж вірші... Свого часу, ще до анексії Криму, Єва Пономаренко приїздила сюди, була і в Дашеві. Вона вже в літах, 1950 року народження, трохи хворіє. Кілька свіжих віршів нещодавно надіслала, продовжуємо спілкуватися...

*Це не Україна: це — Душа!
Вся держава з Мілова й до Чопа
Всім бандитам дала відкоша,
Й з радістю вітає нас Європа.
«Слава Україні!» —*

*весь Майдан
Наче «Добрий день!»
мовляє звично,
Й щиро «Слава!»
всяк відповіда...*

*Ну скажіть,
хіба не фантастично?!*

Такі слова написав Василь Задорожний під час Помаранчевої революції майже 20 років тому. Адже вірилося, що вже так близько справжня воля і гідне європейське життя без кремлівського впливу та проросійської банди Януковича...

Дашівський агроном та поет був у Німеччині й Польщі у відвідуваннях, на навчаннях для аграріїв, також не раз відвідував Молдову, де мешкають родичі. Скромно каже, що румунською мовою володіє не дуже досконало, але на побутовому рівні може порозумітися з жителями обох країн, де говорять цією мовою (у Молдові та в Румунії), і не заблудиться на вулицях Кишинєва чи Бухареста.

Можливо, згодом з-під його пера вийдуть і переклади поезій з польської чи румунської, наразі ж мій співрозмовник має у творчому доробку переклад зі шведської мови пісні Стефана Берга «Fangad av en stormvind» («У кохання штормі»), з якою в 1991 р. перемогла на «Євробаченні» співачка Карола Гегквіст. Цей переклад серед низки авторських віршів пана Василя опубліковано на сайті «Поетичні майстерні» та «Клуб поезії».

Третя книжка віршів Василя Задорожного видана в Хмельницькому. Що ж стосується його землеробської творчості, то після технікуму Василь ще років десять «шукав себе», а згодом, відгукнувшись на запрошення дру-

ченка, прийшов працювати в агрофірму «Дар», що в селі Леухи Дашівської громади. Довгенько був просто агрономом, а зараз уже головний агроном, бо в агропідприємстві з'явився молодший колега.

— Став працювати агрономом, тому не виходить у вересні, як раніше, за часів Василя Кобця, приїздити на літературне свято до музею-садиби Михайла Коцюбинського — воно припадає на найбільш завантажені дні, коли в агрономі роботи по саму зав'язку... У Вінниці буваю хіба що на агротусовках — то одна фірма запросить на конференцію, то інша, також виїжджаємо на дні поля, — розповідає Василь Задорожний.

*...І знову — сій, плекай,
Вимолой дощ піснями,
Від лиха захищай!.. І в цьому —
суть Буття.*

*Пишу на чорнім тлі
зеленими рядками
З продовженням роман
про волю до життя.*

А появу пісні на свої слова у виконанні гурту «Вертеп» він називає приємною несподіванкою. «Дякую, я аж кайфону! Тримаймо стрій, побратими! Схожа мелодія лунала в моїй голові, коли поділялись ці рядки. З нетерпінням чекаю на студійну версію. Особливо радує, що сподобалось саме поціновувачам не маскультури, а справжньої музики!», — відгукнувся він на сторінці гурту. До речі, раніше пісні на слова Василя Задорожного писав і місцевий працівник культури — дашівчанин Володимир Пухальський.

Запитую наостанок, що ж вирощує поет-агроном на полях агрофірми «Дар». Цікавлюсь також станом озимини на його «авторських рядках».

— Вирощуємо, як агрономи жартують, весь джентльменський набір — пшеницю, ріпак, кукурудзу, соняшник, сою. Цього року, звісно, через те, що була дуже сильна осіння посуха, ми сіяли, можна сказати, в пилюку, а сходи отримали досить пізно. Зайшли озими в зимівлю слабкуваті, але сподіваємось, що все-таки вони витримують холоди. Думаю, будемо з хлібом.

Спілкувався
Юрій СЕГЕДА

дками город, — згадує Василь Задорожний. — Батько за освітою був майстер сільського будівництва, працював довго бетонярем, також був городником-любителем, фактично агрономом без диплома. Саме від нього у мене хист і до літератури, і до землі. Замолоду батько публікувався в районній газеті, пізніше спробував подавати вірші в «Комсомольське плем'я», але там забракували, після того він писав тільки в шухляду... Відійшов у засвіти, коли мені було 20. Вірші батькові збереглися, я сформував їх у невеличку збірку, поки що лише в електронному форматі.

Отже, у шкільні роки Василь, за його словами, наслідував творчість батька (це була переважно гостра і патріотична громадянська лірика), з часом почали з'являтися більш зрілі та оригінальні вірші, додалась і тема кохання.

Ось як писав 17-річний підліток у 1994-му, наслідуючи Тараса Шевченка:

ши спеціальність агронома.

— Почав співпрацювати з іллінецькою районною газетою «Трудова слава», в редакції якої працював Ігор Радзіх, чоловік нашої викладачки з технікуму Лариси Захарівни. Завдяки йому подавав свої твори на конкурс «Гранослов», також він включив добірку моїх віршів у книгу про Дашів «Крізь плин віків». А пізніше районна газета запропонувала поїхати на зібрання літературно-мистецького об'єднання імені Василя Стуса, яке організував письменник Василь Кобець.

Так Василь Задорожний опинився «в товаристві Кобця Василя», де отримував цінні творчі поради від старшого й досвідченішого тезки. Також за сприяння Василя Дмитровича друкувався в колективних альманахах (зокрема, «Сторожові вогні над Божою рікою») і видав збірку «Молодий вітер», редактором якої був В. Д. Кобець...

Знайомство з кримською українською поетесою Євою Пономаренко теж зіграло важливу роль (визначальну, як каже Василь Задорожний) у становленні його як поета.

— Я познайомився з Євою Мартиянівною в Києві на Майдані у 2004 році. «Осанна в вишніх Господу за те, що Вас послав мені він на Майдані», — такі слова я тоді присвятив їй у першій же своїй збірочці «Усміхнене сонце», що була видана в Сімферополі у 2006 році. Вона працюва-

знайти і подякувати автору вірша вже готовою піснею. Просимо наших читачів поширити, аби автор знайшовся серед знайомих наших знайомих», — таке звернення разом із відеозаписом пісні було розміщено на сторінці гурту.

Чарівник із фотокамерою

У виставковій залі Вінницького літературно-меморіального музею М. Коцюбинського відкрилася персональна фотовиставка «Ретроспектива» Олександра Сергійовича Гордієвича — ветерана фотожурналістики, члена Національних спілок журналістів та фотохудожників України, фотознімки якого облетіли весь світ.

Як повідомили в музеї, в цій експозиції представлено 55 робіт, серед яких значна частина — портрети відомих українських діячів культури та політики, мальовничі міські, зокрема, вінницькі, а також сільські пейзажі, що захоплюють та заворожують з першого погляду.

Олександр Гордієвич відомий також своїми фотоілюстраціями. Загалом автор ілюстрував близько 40 книжок, серед яких варто відзначити фотоальбом «Вінни-

ця» та чотири видання фотоальбомів «Вінниччина». Фото Олександра Сергійовича були представлені на численних міжнародних та всеукраїнських виставках і фотоконкурсах, фотохудожник був учасником та дипломантом

«Його називають і фотохудожником, і фоточарівником, тільки не фотографом, а сам Олександр Гордієвич, нині працівник обласної комунальної установи «Видавничий Дім «Моя Вінниччина», каже, що він насамперед фотожурна-

брав безцінні уроки фотомайстерності в Олександра Сергійовича.

Колишні головні редактори нашої газети Омелян Костко і Василь Паламарчук розповіли про плідну співпрацю з тодішнім фотокореспондентом ТАРС і РІТАУ Олександром Гордієвичем.

Про чорно-білу фотографію говорив журналіст Юрій Сікорський, який давно товаришує з Гордієвичем і теж був з фотокамерою в руках.

Від професійних художників автора виставки вітала Альона Лісниченко, яка назвала фотохудожника Олександра Сергійовича своїм колегою...

Колишня директорка обласного департаменту інформаційної діяльності та комунікації з громадськістю Світлана Васильюк (нині директорка Вінницького технічного фахового коледжу) згадувала про спільні поїздки на презентації в села і міста області, «де люди завжди чекають Гордієвича і запитують, чи він буде», про поїздки з презентацією проекту «Моя Вінниччина» у Верховну Раду України...

А Сергій Гальчак, доктор історичних наук і голова обласної організації краєзнавців, вручив О. С. Гордієвичу Почесну грамоту Національної спілки краєзнавців Укра-

їни за збереження на фото національних культурних пам'яток...

На завершення колектив присутніх (майже 100 осіб!) проголосував одноставно повернутися до Громадської ради при Вінницькій обласній раді, аби подати кандидатуру Олександра Сергійовича Гордієвича, художні світлини якого прикрашають майже 100 томів серії міст і сіл «Моя Вінниччина», на нагородження у 2024 році найвищою відзнакою області — «За заслуги перед Вінниччиною».

Виставка фоторобіт Олександра Гордієвича триватиме в залі музею. М. Коцюбинського до 17 грудня.

Підготував Юрій СЕГЕДА

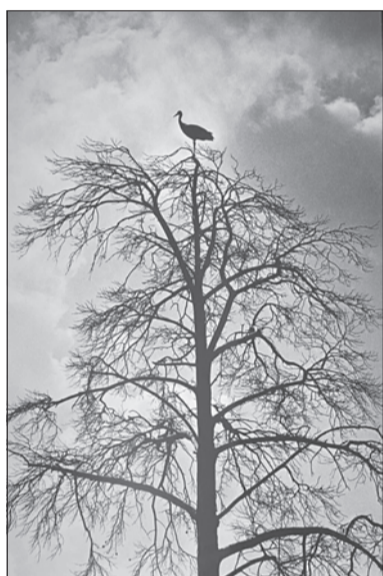
міжнародних і вітчизняних виставок, нагороджений Золотою медаллю української журналістики, також почесною відзнакою Вінницького міського голови — медаллю «За вагомий внесок у розвиток Вінниці».

До речі, високомайстерні світліни Олександра Гордієвича протягом десятиліть друкувались (та й зараз періодично друкуються) на сторінках нашої газети — ще з тих часів, коли вона була «Вінницькою правдою».

ліст», — зазначив голова обласної письменницької організації Вадим Вітковський.

Участь у відкритті виставки взяли письменники: Вадим Вітковський (модератор заходу), Валентина Сторожук, Віктор Мельник, Юрій Плясовиця, Олена Герасименко, Михайло Каменюк, також Ніна Гнатюк (дистанційно з Києва).

Віктор Мельник пригадав, як йому подарували першого фотоапарата «Смена», і він вчився натискати кнопку «спуск», а потім

Як харчуватися взимку

Перше правило гарного самопочуття у холодну погоду — тепло зсередини. Дієтологи радять дотримуватися таких правил:

- їжте і пийте тепле, зігривайтеся зсередини;

- обов'язково снідайте;

- не виходьте з дому голодним;

- пийте багато теплої води.

Споживання продуктів, які дозволяють швидко відновити енергію, захистити шкіру та нігті, «полагодити» волосся та нерви. Все це стосується натуральних олій холодного віджиму, які мають бути на кожній кухні. І ми завітали в гості на підприємство ТМ Еколія, щоб переконатися, що асортимент олій холодного віджиму у них досить великий, а технологія відповідає найвищим стандартам якості.

- Ми виготовляємо їх із повагою до сировини: ядра чи зерна, до свого клієнта і з застосуванням найкращих технологічних процесів, перевірених сторіччями, — каже засновник підприємства Ігор Мудрик. - Тому що олія здавна вважалася символом розкоші, її дарували на заручини, нею зізнавалися у коханні, олія була своєрідним скарбом, адже процес виготовлення олій був трудомістким і потребував неабияких знань. Наприклад, у Херсонській області на Білозерському поселенні періоду Черняхівської культури знайшли маленький кулон у вигляді посудини для олійки, яку подарував наречений своїй коханій на заручини.

Давайте розберемо, що ж таке олія холодного віджиму, чим вони корисні і цінні і як ми їх виробляємо. Олійне насіння або горіхи не люблять прогрівання, вони від того набувають неприємного гіркої смаку, але при будь-якому процесі відтискання олій відбувається на-

грів. Тому ми понижуємо температуру сировини під час процесу холодного віджиму і уважно слідкуємо за тим, щоб олії зберегли всі свої смакові і корисні властивості, вітаміни та мікроелементи, такі необхідні нашим клієнтам для здорового повноцінного харчування. Олії холодного віджиму містять в своєму складі вітаміни А, С, Е, D, омега-3 ненасичені кислоти та суттєво покращують стан нігтів, волосся на шкірі.

То що до чого і для чого

Смакові, лікувальні та поживні якості олій досить різні, якщо порівнювати із винами, то правильно підібрана олія, як і правильно обране вино, може поліпшити, відітнути та допомогти хлібу, салату, тартару або холодній закускі заграти новими смаковими нюансами, а також принести користь і задоволення вам і вашим родинам, гостям, клієнтам тощо.

Олія волоського горіха - м'яка і ароматна, розкішна горіхова нота і відсутність гіркоти роблять її королевою салатів із зелені. Шпинат і рукола, пекінська капуста і айсберг, молоді листочки черемші та ендівію заграють новими нотками у поєднанні з соусом із лимона, німецької гірчиці та олій волоського горіха. До того ж саме ця олія захистить вас від артриту та допоможе знизити вагу. А зміст вітамінів А та Е покращить стан шкіри та нігтів. А ще додайте олію у випічку, наприклад, у банановий кекс, і ви відчуєте, як вона шліфує смак тіста!

Лляна олія холодного віджиму - то взагалі давній і улюблений український суперфуд за своїми характеристиками. Багато в ній користі для організму, особливо лляна олія необхідна жінкам у період вагіт-

ності, менопаузи і годування немовляти. Завдяки гіркуватому присмаку надасть витонченості звичайним, здавалося б, салатом з квашеної капусти, вінегрету, а до солоних гурців у поєднанні з червоною соковитою цибулькою - то просто вибух смаку і аромату. Або просто візьміть дві ложки домашнього сиру, одну ложку сметани, жменю дрібно посіченої зелені, сіль і ложку лляної олій, змішайте. Підпечіть великий шмат гречаного хліба на грилі або на пательні і на хрустку поверхню викладіть сирну суміш. Отримаєте прекрасний і корисний сніданок.

Конопляна олія першого віджиму відома нам з часів Трипільсь-

кої доби. Вона така давня, що посперечається з оливковою і пальмовою - хто все ж таки старший. І при цьому найсучасніший і стовідсотково ефективний засіб для збереження молодості судин, стрункості та гарного настрою, адже багата на вітаміни та містить незамінні амінокислоти. І це ще не все,

використання конопляної олій холодного віджиму зміцнює ваші нерви та покращує зір. А якщо ви не знаєте, як її застосувати, то радимо розпочати з простої... картоплі. Або салату з бобовими, бо саме з такими продуктами вона поєднується ідеально. Так само пасує до оселедців та інших солоних риб. Навіть звичайні канапки з тилькою на чорному хлібі ця олія зробить королівською стравою. Що вже говорити, наприклад, про салати з солоним лососем або скумбрією.

Рижієва олія холодного віджиму пахне дитинством, хлібом житнім з печі, сонцем червня і гіркою того, чого не повернути. Тому найкраще просто ставити її на стіл і мачати туди хліб, ще теплий, солити і їсти. Або додати до салату з опеньків, зібраних минулої осені, коли дощі йшли такі тужні, що годі було на вулицю виходити, а потім випогодилося, і всі грибиники як очманіли, беручи приступом ліси. Рижієву олію треба любити, цінувати і поважати - то дама з харак-

тером. Владний аромат, «голосний» смак. Вона домінує в страві. Тому відітнути її треба зі знанням і повагою, наприклад, тартаром з копченої оленини та недостиглої сливи, або полити ріст з качки, або ж перетворити просту, кубиком відварену картоплю на вишуканий гарнір, або до горохового пюре, яке одразу стане небанальним. А з гіркою чорною редькою вони взагалі ідеальна пара!

Рижий такий же древній і цінний, як і коноплі, обидві олії відомі ще трипільцям. Завдяки омега-3 кислоті дасть заряд вашим клітинам і врятує від знеення, що так важливо восени.

Підберіть собі до смаку улюблену, а краще майте в холодильнику всілякі різні. Олійки змащують коліщата вашого організму, щоб їхати довго і з задоволенням, пам'ятайте про це. І уважно читайте етикетку, а краще — майте свого улюбленого виробника, який поважає вас, свій продукт і зберігає найкраще в кожній зернині, що створила природа.

Останній потяг Андрія Собковського

**(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)
Окупанти вдарили трьома
ракетами**

Андрій Собковський народився 27 листопада 2001 року в селі Верхівка тодішнього Барського району, закінчив 11 класів місцевої середньої школи. До служби в армії отримав професію і мав бажання продовжувати працювати в залізничній сфері. Йому подобалася романтика «життя на колесах».

— У школі я любив географію і біологію, і як усі хлопці захоплювався уроками фізкультури й трудового навчання, — згадує Андрій. — Мені ніколи раніше не доводилося бувати у великих містах України, а тому з кожної поїздки щось приємне відкладалося в моїй пам'яті, особливо незабутні враження залишалися після рейсів на Ужгород — тунелі, гори і вся чарівна краса Карпат. Попутно з роботою я навчався і на курсах підготовки начальників потяга. Думав, піду в армію, повернувся додому, оженився, заведу дітей. Міркував, як і всі нормальні люди...

На момент початку повномасштабного вторгнення росії в Україну я вже майже рік ніс строкову службу в батальйоні зв'язку, що дислокувався в Одеській області. До зони бойових дій нас не відправляли, ми охороняли військову частину. Караулка знаходилася в підвальному приміщенні. Увечері 7

На тобі, що мені негоже...

У період перебування в Одесі Андрій познайомився з одним із керівників благодійного фонду. Про той епізод із власного життя йому не дуже хочеться згадувати, бо від нього залишився тільки гіркий спомин. Та все ж...

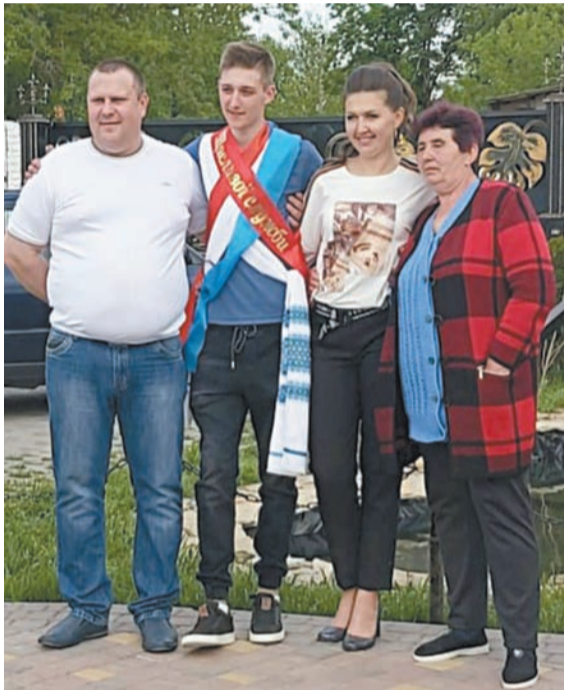
Історію про дарування Андрію Собковському автомобіля з ручним приводом поширили тоді на багатьох сайтах, передачу авто знімали для телебачення. Одним словом — розрекламувалися! Та що ж сталося після того?

— Мені зателефонували з однієї благодійної організації і повідомили, що є людина, яка виділяє для мене 15 тисяч доларів на автомобіль.

Однак робить це через їхню благодійну організацію. Повідомили також, що вирішили 10 тисяч доларів витратити на покупку автомобіля, а п'ять — на протези. Машина була 1998 року випуску. Старий «Мерседес» одразу проявив себе. На перший ремонт я витратив тисячу доларів. Після чергової поїздки транспорт знову довелося ремонтувати.

питати? Ми не знали... Страшну правду повідомила якась жінка. У неділю вдосвіта вона подзвонила і каже: «Я медсестра, і ваш син знаходиться в реанімації обласної лікарні. З ним все добре, і ви можете з ним поговорити, він вам все розкаже...». Крізь своє ридання чую Андрія: «Мамо, я без ніг...». Не пам'ятаю, як я тоді вистояла. Мені здавалося, що весь світ впав на мене... Я записала номер телефону завідувачого відділення, який попередив, що не треба зараз турбувати своєю присутністю Андрія, бо однаково нікого не пустять до нього в реанімацію.

І коли сина перевели у хірургі-

Це раз запла- тив приблизно стільки ж, тоді оцінив ситуацію, порадився з батьками і вирішив повернути автомобіль тим, від кого його отримав.

Не дає спокою думка, якщо той чоловік мав бажання допомогти мені на таку значну суму, то чому не зробив сам цього, а передав її на благодійну організацію? Але то вже не має значення. Я їм віддав той «подарунок», і не знаю навіть, де

не відділення, я з чоловіком та рідною своєю сестрою Ірою, хрещеною мамою Андрія, поїхали в Одесу. Три дні були біля нього, потім я залишилася надовше. Щотижня мене змінювала Іра. Хлопців у відділенні було багато, а всім пораненим не могла дати раду одна санітарка — їсти подати, і помити, і судно підставити...

Потім ми познайомилися з волонтерами, які посприяли, аби Андрія перевезли у військовий шпиталь Києва, де вже він не потребував нашої допомоги.

Андрій дуже хотів додому, ну просто рвався у село. Його гнітила шпитальна обстановка, а психологічний стан падав до нуля. Як могли ми його підтримувати і заспокоювали. У липні я поїхала за ним і поїздом привезла в Приміщаницю. На колясці ми його вивозили на став, в ліс. І син ожив духом. Якраз в цей момент зателефонували з Києва і сказали, що йому

виготовили тренувальні протези і треба їхати на примірку.

Тепер коло нього була кохана дівчина Софія. Вони дружать ще з шкільних років, а познайомилися на учнівському туристичному зборі. Зараз вони проживають разом, планують офіційно узаконити свої стосунки. Софія родом із Семенок, вона дуже співчутлива і доброзичлива, дбає про нашого сина з лю-

гарно зблискують, ніби зорі на небі. Достатньо повернути сорочку — і одразу видно відблиск.

Майстриня пояснює, що все узгоджувала з Андрієм. Він два рази приїжджав на примірку. Вони обговорювали всі деталі, якою хотів би бачити вишиванку. Вона врахувала його побажання, а він дослухався до її пропозицій.

— Боже, яка краса! — похвалила тоді роботу пані Тетяни мама Андрія. — І на дотик приємна, і до лиця синові, одразу видно, що це справа рук доброї людини із золотими руками...

Невдовзі після того, як Тетяна Січко передала роботу військовому, їй зателефонувала чергова по коледжу. Попросила підійти у вестибюль забрати передачу. На неї чекав великий букет троянд. «Це вам просили передати, — сказала чергова. — Не сказали від кого, але я упізнала хлопця, який приніс квіти. Він приїжджав із тим солдатом, для якого ви вишивали сорочку».

А ось як розповів про цей епізод сам Андрій Собковський. «Ми були у такому захваті, коли забирали вишиванку, що й не подумали про те, як віддячити Тетяні Йосипівні. Після того я одразу поїхав з дому. Попросив по телефону маму подарувати квіти. Ще й казав, що вибрав найкращий букет...».

бов'ю. І батьки її теж порядні люди. Андрій і Софія часто їздять до них, і ми з чоловіком вже по-родинному спілкуємося з ними. Попри все, життя продовжується, і дасть Бог, з'являться у нас внуки...

Букет троянд за іменну вишиванку

Про цей унікальний випадок «Вінниччина» недавно писала, та не зайве зараз доповнити ту розповідь новими фактами. Нагадаємо, що викладач КЗВО «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського» Тетяна Січко вишила сорочку для Андрія Собковського.

— Вишивала хрестиком, — розповідає Тетяна Йосипівна. — Обрала нитки синього кольору з трьома відтінками — темним, світлим і голубим. Спершу мала намір вишивати бісером, маю досвід роботи з цим матеріалом. А подумала: раптом це буде незручно для тіла? Відмовилася. Взяла нитки. Але й бісеринки теж використала. Де-не-де вкрапила їх. Підбрала світло-ліловий колір зі срібним відтінком. На синьому фоні вони так

Американські благодійники

Нещодавно в житті Андрія сталася ще одна знакова подія. Завдяки благодійному фонду «Центр Спасіння Життя» він літав за океан в Америку, де разом з іншими захисниками брав участь в акціях, закликав американців підтримати нас у війні з росіянами.

— Ми провели дуже багато зустрічей із конгресменами та обговорювали з ними наші проблеми. Там я познайомився із щедрими благодійниками подружжям Михайла та Ольги Добролюбових, які зібрили кошти мені і ще одному військовому на протезування. Так я потрапив до програми протезування «Protez Foundation». Завдяки їм у мене зараз найсучасніші протези, і я дуже вдячний за те, що маю змогу стояти на своїх «американських ногах», як і раніше. Низький вам уклін!!!

Віктор ЗЕЛЕНЮК,
власор «Вінниччини»
Барська громада
Фото автора та з архіву Андрія Собковського

квітня 2022 року ліг спати, бо о третій ночі мав заступати в наряд. Прокинувся від потужного вибуху — відчув, що мене привалило завалами, і не міг рухатися. На мої ноги впала бетонна плита. Загорілась буржуйка. Приміщення оповив дим, було важко дихати... Я чув, як від болю стогнали побратими, вони просили пити... Я зміг дотягнутися до ящика з яблуками, які передали рідні з дому, і роздав хлопцям, щоб смоткали сік, поки прийдуть рятувальники...

Окупанти вдарили по батальйону зв'язку трьома ракетами. Тоді загинуло сімнадцять наших воїнів. Андрій дивом вижив після одинадцяти годин перебування під завалами. Він дістав важкі травми. Настільки важкі, що у медиків Одеської обласної клінічної лікарні не залишалося вибору — вони ампутували йому обидві нижні кінцівки вище колін. Після того розпочався тривалий процес лікування і реабілітації, який триває й до сьогодні.

поділися згадані п'ять тисяч доларів на протези.

«Мамо, я без ніг...»

— Проводив сина в армію й зробили 1 червня в кафе сусіднього села Кузьминці, — долучається до розмови мама Андрія Наталія. — До того жасливого дня ми з ним періодично спілкувалися по телефону, а сьомого квітня, коли сталася біда, він не вийшов на зв'язок. Цілий тиждень ми жили в невідомості.

По телевізору почули новину, що був обстріл ворожими ракетами села Красносілка в Одеській області. Серце обірвалося! Господи, та це ж там служить наш синок! Як на те, ми не мали контактних номерів з його командирами. Місця собі не знаходили. Заспокоювали себе думкою, що не його частину обстріляли. Аж потім зателефонували до мого чоловіка Віктора звідти і сказали, що Андрій знаходиться в лікарні. І ні слова більше!

Що робити? Куди їхати? Кого

Всеукраїнський молодіжний пленер гончарів та живописців фінішував

Він традиційно щороку проводиться в Іллінецькій територіальній громаді на честь відомого й за межами нашої держави майстра художньої кераміки Олександра Ганжі (1905-1982), який жив і творив у селі Жорнище, заробляючи на хліб переважно гончарством. Тривалий час свої розважальні, як згодом виявилось, шедеври, що були плодом поєднання надзвичайних скульптурних і гончарних здібностей, він сам не сприймав серйозно і називав просто «ліпунями». Бо звикле вживати тодішнє село не могло належно оцінити таке заняття дорослого чоловіка.

Визнання до нього прийде значно пізніше, коли його, вже немолодого, виставка відбудеться в Москві. Чому саме там, зрозуміло. Після хрущовської відлиги відбувалося «закручування гайок», і всього, що могло хоч трішки «пахнути українським буржуазним націоналізмом», тодішня кївська влада боялась, потрібен був своєрідний пропуск через «найвищу» столицю. А вже після того вдалося навіть влаштувати його виставку в найбільшому канадському місті Монреалі.

Нині 84-річний син народного майстра Петро Олександрович змалечку успадкував від батька художні здібності і вступив свого часу до Львівського інституту декоративно-прикладного мистецтва. Саме там уперше показав обізнаним людям батьків незвичайний доробок, який отримав найвищу оцінку викладачів. А коли вже після здобуття освіти почав працювати в так званій керамічній столиці України - Опішні Полтавської області - головному художньому місцевому керамічному виробництві, згодом привіз туди батька і познайомив з тамтешніми провідними майстрами. Олександр Дорофійович подружився з ними, і ця дружба сприяла творчому взаємобогаченню. Подолянин уже повною мірою дивився на свої витвори і не називав їх жартівливо-зневажливо.

Що ж стосується Петра Олександровича, то з 1976 року він очолював відділ художніх промислів у Музеї народної архітектури та побуту України в Києві. Нині відомий насамперед як український кераміст, художник декоративно-ужиткового і монументального мистецтва, мистецтвознавець, член Національної спілки художників України, на рубежі тисячоліть обирався секретарем НСХУ. Його ковані композиції та виготовлені разом із дружиною Наталією Черновою фаянсові панно прикрашають низку станцій метро Києва та Харкова. А ще, за деякими даними, він написав найбільше полотен української діаспори ХХ-ХХІ століть.

Трьома роками молодший брат Степан — професійний танцюрист, спочатку навчався в ансамблі Вірського, а потім з Українським народним хором імені Григорія Верьовки об'їздив мало не весь світ. Воістину діти Олександра Дорофійовича в усьому талановиті: після двадцятирічної кар'єри артиста Степан Олександрович успішно пробував свої сили у живописі, писав вірші. Згодом став відомим килимарем, заслуженим майстром народної творчості України і навіть лауреатом Шевченківської премії саме за неперевершені килимові вироби на теми української історії і фольклору. Як розповідав майстер, заняття це непросте. Спочатку один килим він міг ткати не менше року, а згодом — уже два-три килими за цей час.

Ще одна цікавинка: будучи першокласником, Степан Ганжа сидів за однією партою з відомою по всій країні радіоведучою, заслуженою журналісткою України Еммою Бабчук.

Вік, стан здоров'я та непростя

Вероніка з Іллінецьким «левом»

ситуація в країні не дозволяють братам активно долучатися до організації Всеукраїнського молодіжного пленеру гончарів і живописців. Це насамперед турбота Центру культури, мистецтва та естетичного виховання Іллінецької міської ради, управління культури та креативних індустрій Департаменту гуманітарної політики обласної військової адміністрації, обласного центру народної творчості, Вінницького художнього музею, окремих ентузіастів, зокрема, подружжя викладачів з Тульчина Василя Рижого та Наталії Лавренюк, які на старті багато допомогли в організації.

Попередніми роками зі всієї України на тиждень з'їжджались до громади молоді таланти, у Жорнищі виліплювали свої вироби та на високих горбах колишнього містечка з надзвичайно цікавим ландшафтом малювали пейзажі. Але у зв'язку з війною уже вдруге цей захід проводиться лише в режимі онлайн. Все це давалось непросто як організаторам пленеру на чолі із директором щойно названого Центру, заслуженим працівником культури України Миколою Романовим, так і журі, роботою якого керував відомий вінницький художник і письменник, заслужений діяч мистецтв України Федір Панчук. З різних причин пересилання виробів і картин затримувалось, тому остаточні підсумки підбито дещо пізніше визначеного часу.

Але є й позитивні моменти. Якщо

«Ваза модерн»

Куманець з Косова

має друге місце.

Загалом високого мистецького рівня робіт було представлено дуже багато, тому й журі встановило відповідно чимало призових місць. Так, у гончарстві перші місця здобули: Олександра Русінова з Косівського фахового коледжу прикладного та декоративного мистецтва за витвір «Куманець», Дмитро Немець з Ніжинського фахового коледжу культури і мистецтв - за «Козака», Вероніка Сергєєва з Опішнянського державного художнього ліцею — за витвір «Лев з Іллінців», у якому вона найбільшою мірою наслідувала стиль О. Ганжі.

«Осінь казка»

А в живописі перших місць ще більше: крім уже згаданої представниці з Тульчина, Софія Ямбор з того ж Косова — за картину «Осінь казка», Микола Цюпало з Вишнівського фахового коледжу мистецтв та дизайну та Софія Костенко з Ніжина — обоє за свої натюрморти, Вікторія Вірства з Тернопільського фахового коледжу культури і мистецтв — за картину «Підгорянський монастир», а Діана Дроздовська з цього ж закладу - за прекрасні вишивки гуцульського рушника та фартуха. Її та вже згадану В. Сергєєву також відзначено спеціальними дипломами.

Як бачимо, вже є відзнаки і за вишивання, і з дерев'яними скульптурами вдало учасники проявились. На черзі — ткацтво та інші народні промисли, їх спектр на пленері планують розширити. Та й займатися цим є кому. Адже серед призерів цього дійства засвітилися також представники Харківської державної академії дизайну і мистецтв,

Київського університету імені Бориса Грінченка, Національного технічного університету «Полтавська політехніка», Канівського та Гадяцького фахових коледжів культури і мистецтв...

А загалом, як запевнив М. Романов, будуть відзначені всі 73 учасники пленеру, їхні викладачі та керівники навчальних закладів. У чому унікальність цього пленеру? Він допомагає талановитій студентській молоді з різних регіонів України реалізувати себе в творчості. До того ж, з'явилася можливість практично без додаткових витрат створити, наприклад, на базі Жорницького ліцею солідний музей народного мистецтва — на основі численних експонатів з пленерів. Є й інший варіант — у розпорядженні культпрацівників перебуває один жорницький будинок, але такий шлях значно затратніший, оскільки необхідне переобладнання, а обставини в країні складаються так, що нині кожна гривня має бути спрямована на оборону країни.

...Якщо майбутня славнозвісна майстриня радіоефіру Емма Бабчук сиділа свого часу із Степаном Олександровичем за однією партою, то ще одна заслужена журналістка України із Жорнища тележурналістка Тамара Хрущ молодша обох Ганжів, але вона виросла по сусідству з хатою їхнього батька, якого тепло згадає в одній із своїх книг «Автопортрет у дзеркалі епохи»:

«...Особливу популярність мали в Жорнищах гончарні вироби. Обіч базару притулилася хата великого майстра гончарної справи Олександра Ганжі. Майстерня розташовувалася на городі й нагадувала напівземлянку, в центрі якої стояв гончарний круг. Ми дітьми прибігали сюди і мовчки, затамувавши подих, спостерігали, як із кавалка глини народжуються глечики, велетенські макітри, кухлі та миски різної форми. А ще талановиті руки майстра створювали різноманітні шедеври, які згодом його сини — відомий художник Петро Ганжа та його брат Степан, який замолоду був танцюристом ансамблю Вірського, а після виходу на пенсію почав займатися народним килимарством, - оформили як народне мистецьке надбання...»

А завершує пані Тамара також темою майбутнього музею. Виходить, справді актуальна тема: її рідне Жорнище може мати музей, якого немає ніде.

Микола КАВУН

Діагональ супервишивання

Двоє скажених котів протягом місяця були виявлені в селах Іллінецької територіальної громади

Як повідомила Іллінецька міська рада, у селі Василівка виявили неблагополучний пункт щодо сказу тварин внаслідок захворювання kota, який прибився до одного з дворів.

Приблудний кіт почав поводитися агресивно, подрапав та покусав господарів двору. Через кілька днів під час ізоляції та нагляду тварина загинула. Патологічний матеріал (головний мозок) цього kota було доставлено для лабораторного дослідження у Вінницьку регіональну державну лабораторію Держпродспоживслужби з метою встановлення діагнозу.

І результатами лабораторного дослідження від 15 листопада 2023 р. підтверджено захворювання тварини на сказ.

Під час проведення епізоотичного розслідування виявлено дві особи, що контактували з хворим на сказ котом, яких направлено в Іллінецьку міську лікарню для здійснення вимушеного щеплення проти сказу.

Рішенням Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії Вінницької РДА з 15 листопада оголошено неблагополучним щодо

сказу тварин двір, де загинув кіт, і територію с. Василівка та накладено карантинні обмеження на 2 місяці.

Також повідомляється, що 7 грудня цього року на території Іллінецької громади виявлено ще один випадок захворювання домашнього kota на сказ — у селі Павлівка.

Нагадаємо, що сказ — це гостре інфекційне захворювання тварин і людини, спричинене нейротропним вірусом сказу. У разі зволікання з наданням кваліфікованої медичної допомоги смерть від сказу неминуха.

Людина може заразитися ним від інфікованої тварини через укуси, подрапину та мікрошкодження шкіри, потрапляння зараженої слини на слизові оболонки. У контактний спосіб з-поміж свійських тварин найчастіше людей інфікують коти й собаки, а в дикій природі — лисиці та вовки. Носіями сказу можуть бути також кажани, гризуни, борсуки та інші тварини. Тому варто дотримуватися заходів безпеки, робити профілактичні щеплення собі та домашнім улюбленицям, уникати контактів з дикими тваринами, які не бояться людей і поводяться дивно...

Посадили за крадіжки з магазину

Жмеринчанина, який систематично обкрадав супермаркет, засудили до п'яти «з гаком» років позбавлення волі. Про це інформує відділ комунікації поліції Вінницької області.

Слідчі Жмеринського районного відділу поліції довели причетність 37-річного жителя Жмеринки до кількох злочинів, вчинених ним в одному й тому ж магазині. Цей громадянин і раніше двічі притягувався до відповідальності за аналогічні злочини.

Під час розслідування працівни-

ки поліції встановили, що порушник періодично з полиць магазину викрадав продукти харчування та алкоголь. Допомогли розкрити злочин записи з камер відеонагляду, встановлені в торговому залі.

Державне обвинувачення під час судового розгляду справи підтримувала Жмеринська окружна прокуратура. 5 грудня Жмеринський міськрайонний суд визнав зловідвітного винним у вчиненні крадіжки в умовах воєнного стану і визначив йому покарання у вигляді позбавлення волі на термін 5 років і 2 місяці.

Режим «надзвичайної ситуації»

через спалах гепатиту А скасували на Вінниччині

На Вінниччині припинено режим «надзвичайної ситуації» у зв'язку зі спалахом гепатиту А. Особливі умови запровадили в області 30 жовтня.

Про це повідомив начальник Вінницької обласної військової адміністрації Сергій Борзов.

«На позачерговому засіданні обласної комісії з питань ТЕБ та НС прийнято рішення про припинення дії режиму «надзвичайної ситуації» на території Вінницької області. Акцентовано на необхідності розробити «дорожню карту» з чітким алгоритмом дій усіх структур, а також уповноважених осіб, які відповідають за кожен етап реагування на подібні ситуації. Доручив ГУ Держпродспоживслужби у Вінницькій області посилювати нагляд за об'єктами високого ступеня епідемічного ризику, серед персоналу яких виявлені хворі на вірусний гепатит А», — йдеться у повідомленні.

Нагадаємо, спалах гепатиту А у Вінницькій області зафіксували в середині жовтня. 7 грудня до Вінниці приїхав головний державний санітарний лікар України Ігор Кузін. Під час брифінгу посадовець заявив, що ймовірним джерелом

поширення хвороби став місцевий ринок.

В області продовжують виявляти нові поодинокі випадки інфікування. Станом на 10 грудня у медичних закладах на стаціонарному лікуванні перебувало 29 людей.

Хворий на... хабарництво?

За деякими даними, голова Тиврівського районного суду Ігор Ратушняк проявляє свої кримінальні здібності не раз і не два. Спочатку — 2010 року, потім — 2016-го. Ну а в серпні 2021 року влип, як мовиться, по самі помідори...

Хабарник узався «узаконити» замовнику ділянку, визнавши право його власності на земельний пай розміром 3,09 гектара. За чіткою «розцінкою» — 40 тисяч гривень за кожен гектар. Тобто всього 120 тисяч гривень або 4620 доларів. Гроші передавалися через посередника двома «траншами» — 3 тисячі і 1620 доларів. Слідчі задокументували обидва факти, а розслідуванням зайнялися співробітники НАБУ і САП.

Вищий антикорупційний суд визнав винним нашого «героя» в хабарництві й засудив до 7 років позбавлення волі з конфіскацією майна. Вирок набрав сили за 30 днів після проголошення, якщо його не буде оскаржено до Апеляційної палати ВАКС.

А якщо раптом і буде оскаржено, то мені як пересічному громадянину хочеться, щоб Ратушняку лише добавили строку. Бо в той час, коли розкрадена че-

рез таких, як він, країна виплачує суддям зарплатні в десятки разів більше, ніж простолюду, ратушнякам брати хабарі — це вже зовсім бути безклімами. Не дивно, що до таких злочинців у нас не менша ненависть, ніж до қацапських окупантів.

Василь ГРОМОВИЙ

На Вінниччині повідомлено про підозру

члену благодійної організації, який продавав автівки, ввезені для ЗСУ

За процесуального керівництва Вінницької обласної прокуратури викрито та повідомлено про підозру жителю Вінниччини у незаконному використанні з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги під час воєнного стану (ч. 3 ст. 15, ч. 3 ст. 201-2 КК України).

За даними слідства, член однієї з благодійних організацій за попередньою змовою з групою осіб у лютому-березні 2023 року намагався здійснити фактичний продаж гуманітарної допомоги у виді транспортних засобів, завезених цією благодійною організацією з Європи.

Підозрюваний на початку березня отримав як завдаток за продаж двох автомобілів 8 тис. грн.

Загалом правопорушник мав на меті продати 12 автівок гуманітарної допомоги вартістю щонайменше 13 тис. 300 євро.

Під час проведення санкціонованих обшуків вилучено 10 автомобілів, документи, що підтверджують ввезення гуманітарної допомоги у вигляді легковиків, сфабриковані акти про передачу транспортних засобів військовим під виглядом гуманітарної допомоги

на безоплатній основі, іншу документацію, що має доказове значення у кримінальному провадженні.

Наразі триває досудове розслідування, яке здійснюється слідчими четвертого слідчого відділу (з дислокацією у м. Вінниці) Територіального управління ДБР, розташованого у м. Хмельницькому. Вживаються заходи щодо встановлення всіх обставин та фігурантів вчиненого правопорушення.

Санкція статті передбачає позбавлення волі на строк від п'яти до

семи років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

Примітка: відповідно до ст. 62 Конституції України особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вина не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Пресслужба Вінницької обласної прокуратури

Підвищення вінницької «Ниви» у класі відкладається?

Набравши 23 очки, футбольна вінницька «Нива» обіймає восьме місце у турнірній таблиці Другої ліги. Цікаво, що кілька років тому наші земляки були сусідами по турнірній таблиці першої команди львівських «Карпат» - нині лідера Першої ліги і головного претендента на підсилення УПЛ. А нині вінничани загубились між другими командами обох львівських команд - «Карпат» і «Руху».

Тобто про підвищення «Ниви» у класі поки що не йдеться. Як заявив її головний тренер Юрій Ярошенко, перед командою ставиться завдання увійти до чільної шістки. Втрат небагато - наших земляків залишив тільки воротар Богдан Шухман. А в другій половині сезону мають намір поповнитися чотирма-п'ятьма виконавцями, насамперед швидкісними крайніми захисниками.

Якщо брати західну половину України, то наша Вінниця серед обласних центрів має найслабшу футбольну команду, хоча за розмірами в цій географічній половині вона поступається лише Києву, Одесі і Львову. Гляньмо, що витворює в доброму значенні слова житомирське «Полісся»! Йде на рівні самого київського «Динамо»! Втім, якщо вінничани відкладають повернення «Ниви» в еліту українського футболу до Перемоги і мирних часів, то ми не проти. Справді футбол потребує неабияких фінансових вливань, але ЗСУ їх потребують куди більше.

Микола КАВУН

Наш Циганков зацікавив «Баварію» та «Барселону»

Минулого року тодішнього віце-капітана київського «Динамо» Віктора Циганкова продали іспанській «Жироні» за 5 тисяч євро та бонус від наступного перепродажу. За це журналісти гостро критикували керівництво футбольного клубу. Але нині його президент Ігор Суркіс вважає, що все було зроблено правильно і вчасно.

Віктор прекрасно заіграв у каталонському клубі, а коли поруч з ним ще й появився черкашанин Артем Довбик з «Дніпра-1», саме українці нерідко вирішували долю окремих матчів. У результаті їхня команда, яка навіть від призерів перебувала далеченко, обійшла в турнірній таблиці не лише сусідню «Барселону» чи мадридський «Атлетіко», а й найтитулованіший клуб світу «Реал»! Віктор переважно асис-

тує, Артем - забиває.

Обидва гравці збірної України потрапили «на радар» селекціонерів топ-команд. Зокрема, наш земляк уже зацікавив як сусідню «Барселону», так і мюнхенську «Баварію». Керівництво «Динамо» відверто радіє - клубу світять добрі гроші.

Влучно стріляти нині дуже важливо

Відбувся турнір з практичної стрільби з пістолета серед підрозділів спеціального призначення Головного управління Національної поліції у Вінницькій області. Перед тим учасників змагання тренував справжній бойовий інструктор. Найкращим стрільцем серед

спецпризначенців Вінниччини став старший лейтенант поліції Віталій Сирота, а його команда БПСПОП «Вінниця» здобула друге місце. Ситуація нині така, що чим більше українців влучно стріляє, тим більше з'являється в нас оптимізму.

Визначили кращих незрячих шашкістів Вінниці

У Вінниці провели традиційне змагання з шашок-64 серед спортсменів із порушенням зору. Змагалися на базі вінницького підприємства Українського товариства сліпих. Про це повідомив президент обласної організації УТОС.

Турнір був присвячений Дню Збройних Сил України. Його підтримав обласний осередок спортивної Федерації незрячих. Спортсмени грали за коловою системою. В підсумку перше місце зі стовідсотковим результатом посів тотально незрячий кандидат у майстри спорту Іван Люлик. Він не вперше виграє таке змагання. Івану Люлику вже 69 років. Незважаючи на поважний вік, він не лише успішно займається спортом, але й працює. Зокрема, робітником на підприємстві незрячих.

На один бал від чемпіона відстав тотально незрячий 42-річний першорозрядник Леонід Кучерук. Він працює бібліотекарем в обласній книгозбірні імені В. Отамановського, у її філії на базі підприємства УТОС.

Бронза - у 35-річного тотально незрячого шашкіста Миколи Гур-

ського. Призери отримали право представляти Вінницю на подальших обласних та всеукраїнських змаганнях серед незрячих

- Всі учасники турніру регулярно, 2-3 рази на тиждень, ходять на тренування до шахово-шашкового клубу підприємства незрячих. Там намагаємося зберігати спортивну форму. Я сам останнім часом переважно граю онлайн у шахи. Тому було цікаво знову спробувати себе і у шашках, - сказав Леонід Кучерук.

Нагороджував призерів голова обласного осередку спортивної Федерації незрячих України Костянтин Ільницький. Переможці отримали не лише дипломи, але й грошові премії.

- Шахи тренують інтелект, логіку та інші корисні якості. На нашій базі є відповідний інвентар для незрячих - спеціальні шахи і шашки. Тому ми самотужки можемо проводити тренування і змагання, - прокоментував Костянтин Ільницький.

Чотири медалі - з Литви

Понад 250 борців із Литви, Латвії, Данії, Сербії, Польщі, Норвегії та нашої країни взяли участь у традиційному турнірі з греко-римської боротьби «Pavezevus Open 2023». Вінничани виступали на ньому вперше.

Іх було восьмеро. У підсумку Назар Бякін та Володимир Карпейчик вибороли золоті медалі - насамперед за рахунок складних кидків. Також успішно виступили Данило Калінчук та Арсеній Дишлов, у яких бронзові нагороди. Усі переможці і призери - вихованці міської комплексної ДЮСШ «Вінниця».

Половина наших учасників - з медалями. Безперечний успіх.

Вшанували пам'ять тренера

У легкоатлетичному манежі «Колос» відбувся відкритий міський турнір з легкої атлетики, присвячений пам'яті видатного тренера Володимира Михайловича Турлюка. Про це повідомили на фейсбуксторінці «Вінниця Спортна».

У змаганнях взяли участь близько 130 спортсменів. На нагородженні були присутні дружина Володимира Михайловича, заступник директора з виховної роботи Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу Світлана Вікторівна та його донька, нині тренер вищої категорії МДЮСШ №1 Вікторія Юнаш.

Організаторами змагань виступили Комітет з фізичної культури і спорту, СДЮСШОР з легкої атлетики, МДЮСШ №1 та Федерація легкої атлетики Вінницької області.

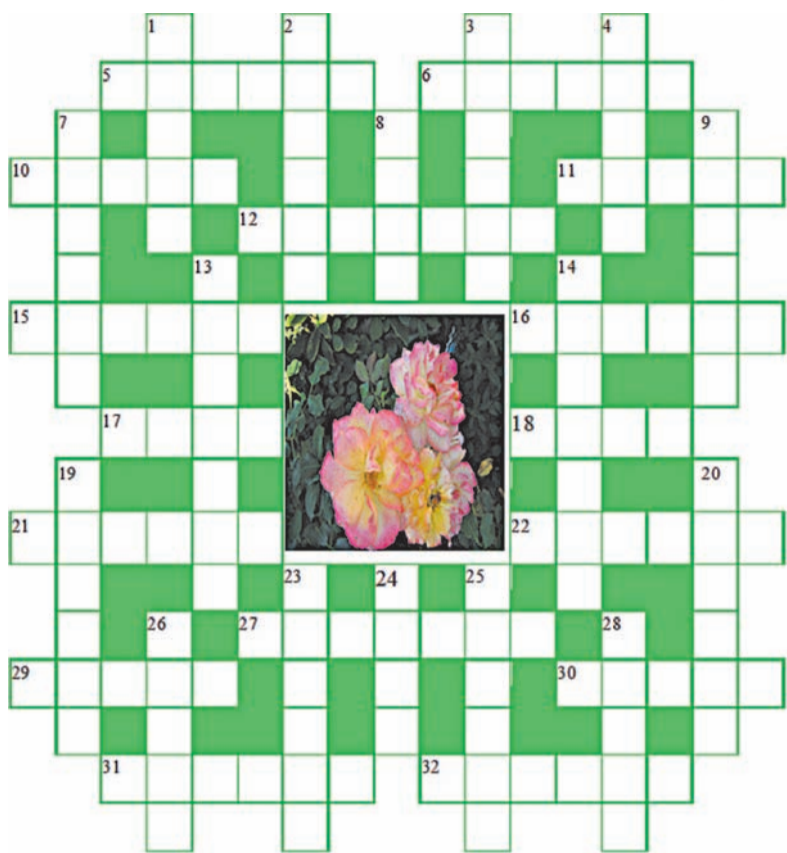

Кросворд «Мозаїка квітів»

Склав Василь ВЕРБЕЦЬКИЙ

По горизонталі: 5. Вічнозелена рослина, яка має соковиті стебла з колючками-ареолами, належить до роду сукулентних; культивується як декоративна кімнатна. 6. Пахощі, приємний запах. 10. Густий чагарник із великими волотями ясно-лілових, фіолетових або білих дуже запашних квітів. 11. Південна водяна рослина родини лататтевих із великими красивими квітками й їстівними плодами. 12. Багаторічна трав'яниста рослина з білими поодинокими квітками з п'яти пелюсток, що росте на вологих луках і болотах. 15. Багаторічна трав'яниста рослина родини півникових переважно з оранжево-жовтими квітками. 16. Трав'яниста декоративна рослина з пахучими дрібними квітками, зібраними у колосоподібне суцвіття. 17. Чагарникова або напівчагарникова степова рослина родини бобових, що цвіте жовтими чи білуватими квітками. 18. Живець для щеплення. 21. Трав'яниста степова рослина родини злакових із вузькими листками та квітками, зібраними у пухнасті волоті. 22. Суцвіття трав'янистих (іноді кущових) рослин, яке складається із дрібних колосків, що утворюють кетяг. 27. Південне вічнозелене дерево або чагарник із великими білими або червоними пахучими квітками; вирощується як декоративна рослина. 29. Пучок зірваних або зрізаних і складених до купи квітів. 30. Різноманітні, здебільшого запашні трав'янисті рослини. 31. Трав'яниста рослина з яскравими поодинокими або зібраними в двоквіткові пазушні зонтики квітками. 32. Трав'яниста отруйна рослина із жовтими, синіми або фіолетовими квітками.

По вертикалі: 1. Ділянка землі у парку, саду, на бульварі, засіяна травою, іноді засаджена квітами. 2. Кущова або деревна рослина родини онагрових із висячими червоними, фіолетовими або синіми квітками. 3. Багаторічна декоративна трав'яниста рослина з яскравими жовтогарячими квітками, зібраними в кошикоподібні суцвіття. 4. Горщик для квітів. 7. Однорічна отруйна трав'яниста рослина родини пасльонових із білими квітками, які мають неприємний, запаморочливий запах; використовується у медицині. 8. Багаторічна тропічна рослина з довгастим м'ясистим листям, укритим по краю шипами; використовується у медицині. 9. Найпоширеніший бур'ян, що засмічує посівні та городні культури; листя деяких видів цієї рослини вживають у їжу, як шпинат, салат тощо. 13. Трав'яниста декоративна рослина із дрібними бузковими квітками, що розкриваються вночі й мають сильний приємний запах. 14. Стеблинка листка. 19. Рід багаторічних трав'янистих або напівкущових рослин родини губоцвітих, поширений у тропіках і субтропіках Азії та Африки; багато видів вирощують як декоративні. 20. Основна частина трав'янистої рослини від кореня до верхка, яка тримає на собі листя, квіти і плоди. 23. Кущова рослина родини жимолостевих, що має білі квіти й червоні гіркі ягоди. 24. Зелений пагін цибулі або часнику (розм.). 25. Трав'яниста рослина із фіолетовими, рідше жовтими, білими або різнокольоровими квітками. 26. Вічнозелений низенький кущик із дуже дрібними і численними листям та лілово-рожевими квітками. 28. Цибулинна рослина із прямим стеблом і великими, форми дзвона, білими або яскраво забарвленими квітками; вирощується як декоративна.

Відповіді на кросворд:

Горизонталі: 5. Кактус. 6. Фіалка. 10. Дельфініум. 11. Лотос. 12. Дельфініум. 15. Фіалка. 16. Дельфініум. 17. Дельфініум. 18. Дельфініум. 21. Дельфініум. 22. Дельфініум. 27. Дельфініум. 29. Дельфініум. 30. Дельфініум. 31. Дельфініум. 32. Дельфініум.

Вертикалі: 1. Газон. 2. Бузок. 3. Дельфініум. 4. Вазочка. 7. Дельфініум. 8. Дельфініум. 9. Лобелія. 13. Дельфініум. 14. Дельфініум. 19. Каліфорнія. 20. Стебло. 23. Капуста. 24. Часник. 25. Цибуля. 26. Фіалка. 28. Дельфініум. 29. Дельфініум. 30. Дельфініум. 31. Дельфініум. 32. Дельфініум.

Згуртовані задля Перемоги!

Домашня випічка, яскраве желе, апетитні тістечка та запашні «перли» традиційної української кухні! Чого тільки не було на другому благодійному ярмарку до Дня ЗСУ у Вінницькому технічному фаховому коледжі. До нього студенти разом із батьками та викладачами ретельно готувалися починаючи ще з вечора: випікали коржі, готували креми, оздоблювали їстівним декором і ще, ще, ще...

Яким смаколикком здивувати однокласників, аби продажі йшли вгору? Питання не з легких... Тільки не для згуртованої ВТФК-спільноти! Особливо коли за цим усім стоїть ще й поклик власного серця - допомога титанам ЗСУ!

— «РАЗОМ все зМОЖЕМО - ми

переможемо» - під такою назвою рік тому з успіхом дебютував благодійний ярмарок у нашому коледжі. З того часу ми ні на секунду не збавили обертів. Волонтерство у нас на першій позиції, адже всі ми розуміємо, що ми можемо навчатися, проводити дозвілля, зустрічатися з друзями - просто жити це життя тільки завдяки нашим захисникам і захисницям! І це наш обов'язок - робити все можливе задля їхньої підтримки. Адже сильна армія тільки тоді, коли є згуртований тил», - каже Світлана Василіук, директорка ВТФК. Гамір в актовій

залі не вщухав! Кожен із прилавоків всіма силами намагався заманити свого покупця. Хтось - зовнішнім виглядом, хтось - посмішкою, а хтось - зовсім не церемонячись, взяв тачку з бутербродами й рушив розносити їх по залу. Чи то харизма вмілого торговця, чи то запах шинки зробили свою справу - за мить не залишилося ні крихти!

А тепер увага! Сядьте, якщо стоїте, адже зібрана сума просто вражає - 50 000 грн зібрано на цьогорічному благодійному ярмарку у ВТФК! Донати продовжували долітати навіть по його завершенні! Поповнили загальну суму ще й особисті Миколайчики-аніматори техноколеджу, з якими можна було «заселфитись»!

А поки в актовій залі ярмаркували, волонтери зі студентського самоврядування взяли на себе обов'язки Святого Миколая! Зі світлою місією та смаколикками відвідали дитяче відділення лікарні ім. Ющенка і реабілітаційний центр.

Всі зібрані кошти передають на придбання монокулярного бачення для 3 ОШБр, бійцем якої є випускник радіотехнічного відділення Вінницького техноколеджу - Сергій Жук.

В єдності наша сила!

Ольга КРИКУН
Фото автора

Гастрономічні легенди Вінниччини

Качка з бабкою по-Забужанськи

Цей традиційний святковий рецепт записали ми в селі Забужжя, в садибі «Забужанський рай», приготувала, розповіла і почастувала нас цією надзвичайно смачною стравою мама власниці садиби Алли Торчинович, Олена Семенівна Василіук.

А оскільки грудень пролітає дуже швидко і просто переповнений святами, то цей рецепт вам точно стане в нагоді.

На одну качку вагою 2,5 кг вам знадобиться: морква натерта - 600 г, цибуля, поріzana кубиком - 500 г, часник - одна головка, сіль і перець за смаком, дві третини склянки води, тобто 150 мл, 50 г вершкового масла і спеції: лавровий лист та перець горошком.

Качку порізати на порційні шма-

тки і добре промити, далі все вкладається в казан шарами. Моркви не жаліть, смак качки має бути аж солодкуватий.

Після того, як ви нашарували качку і овочі, додаєте вершкове масло і воду, накриваєте кришкою і відправляєте в духову шафу на годину три, температура 160 градусів.

Поки готується качка, пані Олена начаклувала нам свою неперевершену бабку з локшини.

Рецепт бабки

Складники: макарони (ріжки або перо) - 500 г; яйця - 6 шт.; молоко - 100 мл; вершкове масло - 100 г; цукор - 0,5 ч.л.; сіль, перець, спеції, які полюбляєте.

Спосіб приготування:

Макарони відварити до готовності. Після цього додати вершкове масло, перемішати та дати охолонути.

Збити яйця з молоком, сіллю, перцем та цукром. Отриману масу змішати з макаронами, коли вони охолонуть.

Форму для запікання змастити олією та викласти в неї макарони.

Запекати потрібно за температурою 180 градусів близько години.

Олена ПАВЛОВА

РЕКЛАМА

ПП Надія Бурмака **щосереді**

ЕФЕКТИВНЕ ЛІКУВАННЯ:

- алкоголізму
- куріння
- зайвої ваги
- ігроманії
- наркоманії

м. Вінниця
кінотеатр "Родина"
вул. Миколи Оводова, 47
www.nadiya.com.ua

Довідки за телефонами щоденно з 7:00 до 21:00

тел.: (067) 980-47-72 (063) 366-42-70

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ БУТИ ШКІДЛИВИМ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

Неперевершений в Україні спеціаліст, директор Київського центру «Відродження» Олександр Трамбовецький позбавить за 1 сеанс

ВІД АЛКОГОЛІЗМУ, КУРІННЯ І ЗАЙВОЇ ВАГИ

Провулок Єрмака, 17, зуп. площа Василя Стуса (навпроти «Книжки»)

ЩОСУБОТИ індивідуально, анонімно, ГАРАНТОВАНО за найсучаснішою методикою. Перед сеансом від куріння не палити 12 годин.

Тел. 067-133-25-39, 068-542-63-17

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ БУТИ ШКІДЛИВИМ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

Ліц. МОЗУ АБ №348482 від 22.06.2007 р.